

BRZÓZOWSKA

Gazeta Powiatowa

ISSN 1642-8420

Nr 14

styczeń/luty 2003

numer bezpłatny

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

Jubileuszowe kolędowanie w Grabownicy * Stulecie urodzin w Bliznem * Prawa konsumentów - nowe zasady odpowiedzialności sprzedawcy * Zimowe infekcje * Różne aspekty życia w rodzinie * Niekorzystny wpływ zanieczyszczonego powietrza na zdrowie * Uwaga wirusy * „Listonosz” czyli gołąb pocztowy *

Zapraszamy również na stronę internetową: <http://www.powiat-brzozow.com>

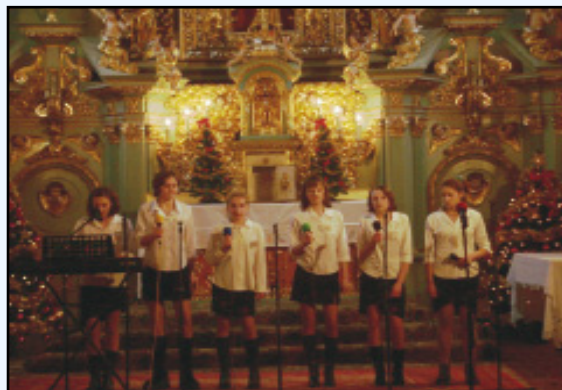
JUBILEUSZOWE KOŁĘDOWANIE W GRABOWNICY

25 stycznia br. w kościele parafialnym w Grabownicy odbył się **X jubileuszowy Festiwal Kolęd i Pastorałek**, zorganizowany przez Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży o/Grabownica, przy pomocy proboszcza tutejszej parafii - księdza Felicjana Nakonecznego.

Koncert odbył się pod honorowym patronatem Starosty Brzozowskiego - Zygmunta Błaża. Podzielony był na dwie grupy wiekowe: młodszą - do lat 13 (VI kl. SP) i starszą - powyżej 13 roku życia. Wzięło w nim udział 30 zespołów, z czego aż 20 w grupie młodszej. Na koncert finałowy przybyli liczni goście, przedstawiciele władz powiatowych: Starosta Brzozowski - Zygmunt Błaż, Wicestarosta - Janusz Draguła i gminnych: Burmistrz Miasta i Gminy Brzozów - Zdzisław Wojdanowski oraz Jego zastępca - Józef Rzepka. Organizatorzy festiwalu pokusili się o podsumowanie 10 lat jego realizacji. Chcąc podziękować osobom i instytucjom, które wspierały to przedsięwzięcie od samego początku, a bez których nie byłoby ono możliwe, uhonorowali je dyplomami uznania, które wręczył prezes Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży w Grabownicy - Jakub Oleniacz. Te szczególne wyróżnienia otrzymali: Józef Rzepka, Andrzej Wójtowicz, Dariusz Irzyk, Marian Trzeźniowski, Marian Wał, Jacek Niemiec oraz Brzozowski Dom

Starosta Brzozowski - Zygmunt Błaż
wręcza jedno z wyróżnień

Reprezentanci grupy starszej

Uczestnicy konkursu - grupa młodsza

Kultury, Koło Gospodyń Wiejskich w Grabownicy, Piekarnia „Małgosia” w Grabownicy i Klub Sportowy „Górnik Grabownica”.

Najważniejszym momentem uroczystości było wyłonienie zwycięzców. Jury w składzie: przewodniczący: Tadeusz Podulka – dyrektor Brzozowskiego Domy Kultury oraz ks. Tadeusz Biały – duszpasterz młodzieży w Archidiecezji Przemyskiej, Grażyna Kostecka – założycielka KSM-u w Grabownicy, Piotr Graboń – nauczyciel muzyki w miejscowej szkole, Janusz Madura – organista z tutejszej parafii, przyznało następujące nagrody: **Grupa starsza: I miejsce: KSM Orzechówka, II miejsce: „Brewis” z Bliznego, III miejsce: Gimnazjum Grabownica, Grupa młodsza: I miejsce: Szkoła Podstawowa z Górek, II miejsce: „Minima” ze SP w Bliznem, III miejsce: SP w Brzozowie.** Nagrodę publiczności otrzymały „Pyzatki” z Grabownicy.

Sponsorami X Festiwalu Kolęd i Pastorałek Grabownica 2003 byli: Starosta Brzozowski, Burmistrz Miasta i Gminy Brzozów, Związek Gmin Brzozowskich, Eleo-Budmax, Wiejska Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Grabownicy, Piekarnia „Małgosia”, Krusz-Bud oraz Marian Trzeźniowski. Oprawą akustyczną zajął się Brzozowski Dom Kultury. Koło Gospodyń Wiejskich w Grabownicy przygotowało pyszny barszcz i bigos.

Opracowała: Magdalena Pilawska

Zwycięzcy otrzymują nagrodę z rąk
Wicestarosty - Janusza Draguły

„Brzozowska Gazeta Powiatowa” - miesięcznik samorządu powiatowego.

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Brzozowie, ul. Armii Krajowej 1, 36-200 Brzozów, tel./fax (0-13) 43- 426- 45. Adres Redakcji: ul. Sienkiewicza 2, 36-200 Brzozów, tel./fax (0-13) 43-431-65, e-mail: bgp@powiat-brzozow.com Redaktor naczelna: Magdalena Pilawska, opracowanie techniczne: Anna Kalamucka, opracowanie graficzne: Dariusz Supel e-mail: darekgrafik@powiat-brzozow.com Stale współpracują: Krzysztof Cyganik, Kazimierz Kozubal.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

Bilansowe spotkanie w brzozowskim szpitalu

10 stycznia 2003 r. odbyło się spotkanie Zarządu Powiatu Brzozowskiego z kierownictwem i ordynatorami Szpitala Specjalistycznego Podkarpackiego Ośrodka Onkologicznego im. Ks. B. Markiewicza w Brzozowie.

Głównym tematem poruszonym na spotkaniu było omówienie sytuacji finansowej szpitala. Problemy finansowe placówki w dużej mierze wynikają z niedostatecznego dofinansowania przez Kasy Chorych, jak również ze zobowiązań wynikających z orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z grudnia 2002 roku, uznającego ustawę dotyczącą wzrostu płac w publicznych zakładach opieki zdrowotnej za zgodną z Konstytucją. To zobowiązało kierowników tych placówek do wypłacenia pracownikom po 203 zł na etat za 2001 r i po 110 zł na etat za 2002 r. Spowodowało to, że koszty szpitala

w roku 2001 wzrosły o prawie 3 mln zł, natomiast w 2002 r. o około 1,5 mln zł.

Kierownictwo szpitala zostało zobowiązane do zweryfikowania istniejącego Planu naprawczego szpitala oraz comiesięcznych raportów dotyczących realizacji podjętych działań naprawczych. Gruntowna ocena efektów planu będzie miała miejsce po zakończeniu pierwszego półrocza 2003 roku.

W trakcie spotkania przedstawiono również stopień zaawansowania prac adaptacyjnych budynku hotelowca na oddział paliatywno-hospitacyjny.

Rzecznik Prasowy
Starostwa Brzozowskiego
Magdalena Pilawska

Szpital Specjalistyczny Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny
im. Ks. B. Markiewicza - Izba Przyjęć

Jubilatka - Anna Gdula

Goście przybyli na jubileusz 100-lecia

STULECIE URODZIN W BLIZNEM

Urodzona 16 stycznia 1903 r. p. Anna Gdula z Bliznego obchodziła niecodzienny jubileusz stulecia urodzin.

W tym uroczystym dniu Jubilatkę odwiedziły delegacje ze Starostwa Powiatowego w Brzozowie, Urzędu Gminy i Urzędu Stanu Cywilnego w Jasienicy Rosielnej, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Brzozowie, a także rodzina i najbliżsi sąsiedzi. Przybyli złożyli na ręce pani Anny prezenty oraz kwiaty i życzyli dalszych lat w zdrowiu i w otoczeniu miłości najbliższych. Pani Anna doczekała się 8 dzieci, 16 wnuków, 36 prawnuków i 2 praprawnuków.

W domu Jubilatki mszę św. odprawił proboszcz parafii Blizne ks. Stanisław Wawrzukowicz, po czym przemówienia okolicznościowe wygłosili zaproszeni goście. Nie zabrakło tortu urodzinowego i toastu za zdrowie Stulatki.

Redakcja Brzozowskiej Gazety Powiatowej z przyjemnością dołącza się do serdeczności i życzeń dla Dostojnej Jubilatki, zarówno w swoim imieniu, jak i wszystkich mieszkańców powiatu brzozowskiego, którzy są dumni, że pani Anna żyje pośród nas, służąc innym radą, wypływającą z tak bogatego doświadczenia życiowego.

Opracowała: Magdalena Pilawska

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA w Brzozowie informuje, że od 15 września 2002 r. została przeniesiona na ul. Armii Krajowej 2 (budynek GS I piętro).

Godziny otwarcia:

poniedziałek – od 10 do 17

wtorek – piątek od 10 do 18

sobota od 10 do 14

PRAWA KONSUMENTÓW

NOWE ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI SPRZEDAWCY

Od 1 stycznia 2003 r. obowiązuje ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176), która wprowadziła nowe zasady odpowiedzialności sprzedawcy za jakość towaru.

Z tym dniem przestało obowiązywać rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych warunków zawierania i wykonywania umów sprzedaży między przedsiębiorcami a konsumentami. Nie obowiązują również przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące rękojmi i gwarancji (art. 556-581).

W nowej ustawie zrezygnowano z pojęcia rękojmi wprowadzając pojęcie odpowiedzialności sprzedawcy za jakość towaru, natomiast pojęcie wady zastąpiono niezgodnością towaru konsumpcyjnego z umową.

Ustawę stosuje się do dokonywanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedaży rzeczy ruchomej osobie fizycznej, która nabywa tę rzecz w celu niezwiązanym z działalnością zawodową lub gospodarczą (**towar konsumpcyjny**). Ustawa nie ma zastosowania do sprzedaży energii elektrycznej, gazu, wody, chyba że są sprzedawane w ograniczonej ilości lub określonej objętości oraz do sprzedaży dokonywanej w postępowaniu upadłościowym albo innym postępowaniu sądowym.

Niezgodność towaru z umową. Sprzedawca odpowiada wobec kupującego, jeżeli towar konsumpcyjny w chwili jego wydania jest niezgodny z umową.

W przypadku indywidualnego uzgadniania właściwości towaru konsumpcyjnego, należy uznać, że jest on zgodny z umową, jeżeli odpowiada podanemu przez sprzedawcę opisowi, lub ma cechy okazanej kupującemu próbki albo wzoru, a także gdy nadaje się do celu określonego przez kupującego przy zawarciu umowy. W innych przypadkach, (gdy nie doszło do indywidualnego uzgodnienia właściwości towaru konsumpcyjnego), należy uznać, że towar konsumpcyjny jest zgodny z umową, jeżeli nadaje się do celu, do jakiego tego rodzaju towar jest zwykle używany oraz jego właściwości odpowiadają właściwościom cechującym towar tego rodzaju.

Za niezgodność towaru z umową uznaje się również nieprawidłowości w zamontowaniu i uruchomieniu towaru konsumpcyjnego, pod warunkiem że czynności te zostały wykonane w ramach umowy sprzedaży przez sprzedawcę lub przez osobę, za którą ponosi on odpowiedzialność, albo przez kupującego według instrukcji otrzymanej przez sprzedawcę są uważane za niezgodność towaru z umową.

Ustawa wprowadziła domniemanie prawne co do istnienia przesłanek odpowiedzialności za jakość towaru w chwili jej nabycia- przez 6 miesięcy od nabycia towaru kupujący może wskazać na jego niezgodność z umową bez obowiązku udowadniania przyczyn tej niezgodności lub tego, że istniała ona przed wydaniem towaru.

Czas trwania odpowiedzialności sprzedawcy za niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową, zasadniczo wynosi dwa lata od wydania towaru. W przypadku wymiany towaru termin ten biegnie na nowo. Istnieje możliwość skrócenia przez strony terminu ale tylko co do rzeczy używanych nie poniżej jednego roku.

Uprawnienia kupującego. Jeżeli towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową przez **nieodpłatną naprawę albo wymianę na nowy**, chyba że naprawa albo wymiana są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów. Przy ocenie nadmierności kosztów należy uwzględnić takie kryteria jak: wartość towaru zgodnego z umową, rodzaj i stopień stwierdzonej niezgodności, niedogodności, na jakie naraziłby kupującego inny sposób zaspokojenia. Ustawa nałożyła na sprzedawcę, który otrzymał od kupującego zawiadomienie o niezgodności towaru z umową wraz z żądaniem naprawy lub wymiany obowiązek ustosunkowania się do tego żądania w terminie 14 dni. Jeżeli sprzedawca nie spełni tego obowiązku, zgodnie z art. 8 ustawy uważa się, że uznał je za uzasadnione. W sytuacji, gdy wymiana lub naprawa są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów, albo jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość żądaniu kupującego w odpowiednim czasie (przy określeniu odpowiedniego czasu naprawy lub wymiany uwzględnia się rodzaj towaru i cel jego nabycia) lub gdy naprawa lub wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności, ma on prawo domagać się obniżenia ceny albo od umowy odstąpić. Kupujący nie może jednak od umowy odstąpić w przypadku gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna.

Kupujący traci uprawnienia, jeśli przed upływem dwóch miesięcy od stwierdzenia niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową nie zawiadomi o tym sprzedawcy. Przy czym do zachowania terminu wystarczy wysłanie zawiadomienia przed jego upływem.

Zgodnie z art. 11 ustawy uprawnień unormowanych w ustawie o sprzedaży konsumenckiej nie można wyłączyć ani ograniczyć w drodze umowy zawartej przed zawiadomieniem sprzedawcy o niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową. W szczególności nie można tego dokonać przez oświadczenie kupującego, że wie o wszelkich niezgodnościach towaru z umową, lub przez wybór prawa obcego.

Opracowano na podstawie:

- informacji UOKiK „Sprzedaż konsumencka”

Opracowała Irena Rapała
Powiatowy Rzecznik Konsumentów
Starostwo Powiatowe w Brzozowie
ul. Armii Krajowej 1, pok. nr 60
tel. (0...13) 43-326-45

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

„MIKOŁAJKI” - dla dzieci Zgromadzenia SS Służebniczek NMP NP w Brzozowie

Wzorem lat ubiegłych Samorząd Uczniowski Zespołu Szkół Ekonomicznych w Brzozowie zorganizował akcję „Mikołajki” na rzecz dzieci mieszkających w Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci Zgromadzenia SS Służebniczek NMP NP w Brzozowie. Członkowie samorządu kwestowali w firmach i placówkach handlowych na terenie Brzozowa, a także wśród uczniów i nauczycieli naszej szkoły. Dzięki ludzkiej ofiarności udało się zebrać kwotę **1300 zł** oraz liczne dary rzeczowe. Z takimi podarkami udaliśmy się 6 grudnia 2002 r. do Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci w Brzozowie Zdroju. Było to niezwykle spotkanie z dziećmi i ich

Spotkanie dzieci ze św. Mikołajem

opiekunami. Wzruszyła nas radość dzieci, które garnęły się do naszego szkolnego Mikołaja i pytały, czy przyjedzie także za rok.

Od dyrektora tej placówki Siostry Ewy Mehal otrzymaliśmy piękne podziękowanie z cytatem słów Jana Pawła II: *Człowiek jest wielki nie przez to, co ma... lecz przez to, czym dzieli się z innymi.* Ale przecież nie moglibyśmy okazać się hojni, gdyby nie wsparcie tych, wśród których zbieraliśmy dary. Tą drogą pragniemy więc złożyć gorące podziękowania wszystkim właścicielom i pracownikom sklepów, hurtowni, aptek i innych instytucji, którzy w jakikolwiek sposób poparli naszą akcję.

Opracowała Elżbieta Olearczyk

Dnia 19 grudnia 2002 r. w Zespole Szkół Ekonomicznych w Brzozowie odbyła się uroczystość nazwana przez nas „Wigilią poetycką”. Tę tradycję kultywujemy już od ponad 10 lat. Na program pt. „Śliczna gwiazda wschodzi nam...” złożyły się wiersze o Bożym Narodzeniu i kolędy. Przewodniczący Samorządu Szkolnego w imieniu wszystkich uczniów złożył życzenia pracownikom szkoły i symbolicznie połamał się opłatkiem z Dyrekcją. Dodatkową atrakcją stanowił mini-koncert kolęd obcojęzycznych, przygotowany przez uczniów pod kierunkiem nauczycieli j. angielskiego i j. niemieckiego. Nie brakło też akcentów humorystycznych, a to za sprawą

„Wigilia poetycka” w Zespole Szkół Ekonomicznych

Kolędnicy z Zespołu Szkół Ekonomicznych

kolędników, którzy urozmaicili program, prezentując wesołe ludowe wierszyki (głównie z naszego regionu), przeplatane

tradycyjnymi kolędami i pastoralkami. Scenariusz imprezy opracowały i nad przygotowaniem całości czuwały Justyna Wilusz (katechetka) i Elżbieta Olearczyk (nauczyciel j. polskiego) przy pomocy księdza Alojzego Szweda.

Nasz program zaprezentowaliśmy również w Domu Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań” w Brzozowie. Pragnęliśmy podzielić się radością z nadchodzących Świąt z mieszkającymi tam pensjonariuszami. Dyrekcji i pracownikom tej placówki dziękujemy za serdeczne przyjęcie.

Opracowała Elżbieta Olearczyk

Informacje z Zespołu Szkół Budowlanych w Brzozowie

fot. T. Florczak

Ważnym sprawdzeniem wiedzy i umiejętności uczniów są olimpiady.

W ostatnich miesiącach na szczeblu szkolnym przeprowadzono eliminacje do Olimpiady Wiedzy Technicznej, Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych oraz Olimpiady Ekologicznej. Cieszyły się one dużą popularnością wśród uczniów, a najlepsi zostali wytypowani do zawodów okręgowych.

fot. M. Soczek

uczyciele, aby podzielić się opłatkiem i razem śpiewać kolędy. Piękny monataż słowno-muzyczny oraz minijasełka przygotował ks. Kazimierz Piwowar wraz z uczniami kl. I LO, a w koncercie kolęd wystąpił Arkadiusz Cyganik.

Członkowie SK PCK wraz z opiekunem A. Sabat wykonali stroiki świąteczne, które zostały ofiarowane osobom samotnym.

Opracowała: Halina Baran

SZKOLNY KLUB EUROPEJSKI W I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. KRÓLA KAZIMIERZA WIELKIEGO W BRZOSZOWIE

Od IX 2001r. w I Liceum Ogólnokształcącym w Brzozowie działa Szkolny Klub Europejski. Celem klubu jest upowszechnianie wiedzy na temat Europy i Unii Europejskiej oraz integrowanie społeczności szkolnej wokół zagadnień europejskich.

Jednocześnie klub pozostawia swobodę w wypowiedzianiu się za lub przeciw przystąpieniu Polski do UE, pozostawiając to jako indywidualną decyzję każdemu z członków. Obecnie SKE liczy 35 osób, wśród których większość

stanowi młodzież klasy pierwszej o profilu europejskim. Dotychczas SKE opracował statut klubu, zebrał przydatne adresy i materiały o tematyce europejskiej (bardzo pomocny okazał się kontakt z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej w Warszawie oraz z Regionalnym Centrum Informacji Europejskiej w Rzeszowie). Zebrane materiały pomogły w utworzeniu „Kącika europejskiego” w bibliotece szkolnej oraz tablicy informacyjnej o krajach UE. Dużym sukcesem klubu było przeprowadzenie w szkole projektu

„Obserwujemy szczyt w Kopenhadze”, zakończonego akcją plakatuową dotyczącą ustaleń kopenhaskich. SKE wspólnie z dyrektorem szkoły Zbigniewem Sawką zgłosił szkołę do udziału w programie edukacyjnym UKIE – „Moja szkoła w Unii Europejskiej”. W przyszłości klub zamierza przeprowadzić m.in. wewnątrzszkolne referendum na temat przystąpienia polski do UE w ramach akcji „Młodzi głosują” oraz konkurs eurowiedzy.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w bieżącym roku szkolnym utworzono klasę pierwszą o profilu: „Edukacja europejska”. Klasa w całości stanowi zasadniczy trzon SKE.

Opracowała:
Magdalena Korfanty
Opiekun SKE

O poziomie pracy każdej szkoły świadczą m.in. wyniki egzaminów końcowych, liczba uczniów, którzy z korzystną lokatą dostali się do szkoły programowo wyższej i oczywiście wyniki olimpiad i konkursów przedmiotowych.

W bieżącym roku szkolnym lista olimpijczyków I LO wyglądała imponująco. W 16 olimpiadach i konkursach jakie odbyły się w I semestrze na szczeblu szkolnym, wzięło udział 152 uczniów.

Tradycyjnie najwięcej uczestników zgromadziły eliminacje I stopnia Olimpiady Wiedzy Religijnej - 60, następnie Olimpiady Języka Angielskiego - 23, Francuskiego - 12, Niemieckiego - 10.

Potwierdzają one duże zainteresowanie młodzieży nauką języków obcych, które w dzisiejszej szkole uzyskują, obok języka ojczystego i matematyki, rangę głównych przedmiotów nauczania. Rangę tę potwierdza regulamin Nowej Matury, w trakcie której język obcy będzie obowiązkowym przedmiotem na egzaminie pisemnym.

Do II etapu Olimpiad i Konkursów przedmiotowych zakwalifikowali się następujący uczniowie:

I. Olimpiada Literatury i Języka Polskiego:
1. Dżoń Paulina - 4b
2. Floreczak Iwona - 4c
3. Zajac Piotr - 3f

II. Olimpiada Historyczna:
1. Materniak Dariusz - 3c

III. Olimpiada Języka Rosyjskiego:

Olimpiady i konkursy przedmiotowe w I Liceum Ogólnokształcącym w Brzozowie

1. Burnat Edyta - 4d
2. Duduś Katarzyna - 4d
3. Dżoń Paulina - 4b
4. Jarosz Anna - 4d
5. Kurcoń Magdalena - 4b
6. Maślak Anna - 3c

IV. Olimpiada Języka Francuskiego:

1. Florek Anna - 4c
2. Kiepusza Agnieszka - 4d

V. Olimpiada Artystyczna-sekcja plastyki:

1. Nowosławska Aleksandra - 1a
2. Wacek Renata - 4b
3. Warchoł Dagmara - 4b

VI. Olimpiada Artystyczna-sekcja muzyki:

1. Materniak Dariusz - 3c
2. Werbowska Anna - 3c
3. Kozak Joanna - 1b
4. Pigoń Agnieszka - 3c
5. Tomkiewicz Łukasz - 3d

VII. Olimpiada Wiedzy o Unii Europejskiej:

1. Materniak Dariusz - 3c
2. Raś Bartłomiej - 4e
3. Szuma Jadwiga - 1c

VIII. Konkurs Prozy i Poezji Niemieckiej:

1. Rychlicka Lukrecja - 3a

IX. Olimpiada Poezji Religijnej:

1. Rychlicka Lukrecja - 3a

X. Ogólnopolski Konkurs Chemiczny:

1. Baran Zbigniew - 3f
2. Jajko Marta - 4b
3. Filip Iwona - 4b
4. Mendiya Marcin - 4b
5. Per Karol - 4b
6. Snieżek Arkadiusz - 1h
7. Płońska Małgorzata - 3b
8. Froń Katarzyna - 1h

Do drugiego etapu olimpiad zakwalifikowało się 36 uczniów (nie ma jeszcze wyników wszystkich olimpiad), jest to również liczba imponująca, zważywszy na bardzo wysoki próg eliminacyjny na tym stopniu, szczególnie w zakresie niektórych przedmiotów, z których wymaga się od olimpijczyków wiedzy i umiejętności wykraczających poza program szkoły średniej (np. Olimpiada Języka Angielskiego).

Uczestnictwo przynajmniej 2 olimpijczyków na szczeblu centralnym sytuuje szkołę na liście rankingowej najlepszych szkół typu maturalnego w kraju.

W ubiegłym roku I Liceum Ogólnokształcącym w Brzozowie miało 1 ucznia na eliminacjach centralnych (była to Paulina Dżoń- uczestniczka Olimpiady Języka Rosyjskiego). Ostateczne wyniki drugiego etapu olimpiad w bieżącym roku szkolnym będą znane w miesiącach wiosennych-marcu i kwietniu.

Opracował: Zbigniew Sawka

ZARZĄD DRÓG POWIATOWYCH W BRZOSZOWIE

Zima na drogach w powiecie brzoszowskim

Systematyczną akcję zimową na drogach powiatowych rozpoczęto 17 grudnia 2002 r. Przed rozpoczęciem sezonu na placu składowym znajdowało się 850 m³ żużla i 170 m³ piasku. Do stycznia 2003 r. zużyto około 540 m³ materiałów uszorstniających, pługopiaskarki przepracowały 275 godzin, a koparko-ładowarki - 140 godzin. Zarząd Dróg Powiatowych w Brzozowie w dyspozycji posiada cztery pługopiaskarki oraz dwa ciągniki z pługami do odśnieżania w rejonie „Zasania” oraz „Magierowa”. Na placu przy załadunku materiałów uszorstniających pracują dwie koparko-ładowarki Białoruś i Ostrówek. Dla koordynacji działań w siedzibie Zarządu prowadzony jest dyżur w godzinach od 4⁰⁰ do 22⁰⁰, a w przypadkach ciągłych opadów i zawiei - całodobowo.

Telefony dyżurne: 43 404 74, 43 406 65 i komórkowy 0 606 817 775.

Opracowany plan zimowego utrzymania dróg powiatowych został przesłany wszystkim jednostkom publicznym na terenie powiatu. Odśnieżanie i zwalczanie gołoledzi odbywa się zgodnie z obowiązującymi standardami określonymi Zarządzeniem Nr 45 Ministra Transportu z dnia 25.10.1994 r.

Aktualnie obowiązują trzy standardy zimowego utrzymania naszych dróg tj.: V, VI, VII. Dla przypomnienia na podstawie Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Dz. U. Nr 132 poz. 622 oraz Dz. U. Nr 60 z 1997 r. poz. 369, **oczyszczanie ze śniegu i lodu oraz usuwanie błota oraz innych nieczystości z chodników należy do obowiązków właścicieli przyległych nieruchomości. Oczyszczanie przystanków komunikacyjnych należy do obowiązków jednostki użytkującej teren służący komunikacji publicznej**

Za jakiegokolwiek uchybienia Zarząd Dróg Powiatowych w Brzozowie przeprasza i życzy użytkownikom dróg w 2003 roku jak najmniej utrudnień w czasie jazdy.

Opracował
Kazimierz Tympalski
Janusz Szuber

Zadania na rzecz osób niepełnosprawnych wynikających z projektu nowelizacji Ustawy „o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- współpracuje z organizacjami pozarządowymi i funkcjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- podejmuje działania zmierzające do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
- opracowuje i przedstawia plany zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz udostępnia je na potrzeby samorządu województwa
- finansuje w części lub całości koszty tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej,
- przeprowadza kontrolę organizatorów turnusów rehabilitacyjnych oraz ośrodków wpisanych do rejestrów,
- rozpatruje wnioski kwalifikacyjne i dofinansowuje uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów,
- dofinansowuje sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych,
- dofinansowuje zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym,
- dofinansowuje likwidację barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- opracowuje program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- współpracuje z organizacjami pozarządowymi i funkcjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej,
- współpracuje z organami rentowymi,

- współpracuje z właściwym terenowo inspektoratem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Starosta:

- udziela pożyczki osobie niepełnosprawnej na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- umarza pożyczkę na wniosek pożyczkobiorcy do wysokości 50% pod warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej albo rolniczej przez okres co najmniej 24 miesięcy oraz po spełnieniu pozostałych warunków umowy,
- w przypadku uzasadnionym trudną sytuacją materialną lub losową dłużnika może odroczyć - termin spłaty pożyczki rozłożyć jej spłatę na raty lub umorzyć spłatę w części albo w całości jeżeli pożyczka stała się wymagalna,
- dofinansowuje do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej albo rolniczej, prowadzonej przez osoby niepełnosprawne,
- zwraca koszty pracodawcą poniesione w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych lub poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy,
- wydaje opinie na temat utworzenia zakładu aktywności zawodowej,
- po uzyskaniu zgody wojewody powołuje i odwołuje powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności

Opracowała: Zofia Foryś

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Rynek 9, 36-200 Brzozów

tel. (0-13) 43-421-37, (0-13) 43-421-49, fax. (0-13) 43-421-48

Charakterystyka rynku pracy powiatu w latach 1999-2002

Powiat brzozowski jest powiatem o charakterze typowo rolniczym o słabo rozwiniętej infrastrukturze gospodarczo - przemysłowej co determinuje trudną sytuację na lokalnym rynku pracy i nie sprzyja powstawaniu nowych miejsc pracy. Słabe gleby i duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych sprawiają, że produkcja roślinna i zwierzęca jest poniżej średniej krajowej. Dlatego też w powiecie brzozowskim stopa bezrobocia jest jedną z najwyższych w woj. podkarpackim co nierozwrotnie związane jest z rolniczym charakterem tych terenów i niskim stopniem urbanizacji. W naszym regionie występują również bariery infrastrukturalne, edukacyjne oraz finansowe. Z roku na rok wzrasta liczba osób długotrwale bezrobotnych powyżej 30 roku życia, które mają coraz mniejsze szanse na uzyskanie zatrudnienia, ze zdecydowaną przewagą kobiet. Wzrasta również liczba osób bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

W ostatnich latach sytuacja na rynku pracy ulegała systematycznemu pogorszeniu. Wzrastało bezrobocie, a także pogłębiały się niekorzystne zmiany w jego strukturze. W styczniu 2002 r., liczba bezrobotnych nie tylko w powiecie, ale i w całym kraju osiągnęła najwyższą wartość od początku transformacji (przekroczyła poziom 201,5 tys. bezrobotnych). Stopa bezrobocia liczona w Polsce wyniosła wtedy 18,0 %, liczona dla województwa podkarpackiego 17,8 %, a w powiecie brzozowskim, aż 24 %.

Lata	Ilość zarejestrowanych bezrobotnych	Stopa bezrobocia
30.06.1999	6684	18,4%
31.12.1999	7380	20%
30.06.2000	7257	19,7%
31.12.2000	8012	21,6%
30.06.2001	8037	21,7%
31.12.2001	8554	23,2%
31.01.2002	8832	24%
30.06.2002	7864	21,8%
31.12.2002	8205	21,4%

Tab. Dynamika wzrostu i stopa bezrobocia w powiecie brzozowskim w latach 1999-2002

Do głównych przyczyn trudnej sytuacji na rynku pracy powiatu brzozowskiego można zaliczyć:

- wchodzenie na rynek pracy licznych roczników wyżu demograficznego, które od lat charakteryzuje się jednym z najwyższych wskaźników przyrostu demograficznego.
- spadek tempa przyrostu liczby miejsc pracy, szczególnie w małych i średnich przedsiębiorstwach oraz dużej fluktuacji zatrudnienia w tym sektorze, co w efekcie zwiększyło wpływ pracowników na rynek pracy. Było to spowodowane głównie

czynnikami zewnętrznymi, a także wysokimi kosztami pracy.

- Z analizy danych o bezrobociu wynika, że do specyficznych cech lokalnego rynku pracy należy zaliczyć:
- 1) jedną z najwyższych stóp bezrobocia wśród powiatów województwa podkarpackiego, co miało wpływ m.in. na uznanie powiatu za zagrożony szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym (od dnia 31.12.1999 r.),
 - 2) przewagę wśród bezrobotnych osób zamieszkujących obszary wiejskie (ponad 90 %). Dodatkowym problemem jest również bezrobocie ukryte na terenach wiejskich,
 - 3) za małą w stosunku do potrzeb liczbę ofert pracy,

Wyszczególnienie	Bezrobotni na 1 ofertę pracy	Liczba zgłoszonych ofert pracy w roku
06.1999	10	676
12.1999	18	1304
06.2000	10	709
12.2000	16	1292
06.2001	6	450
12.2001	10	857
06.2002	8	595
12.2002	15	1229

Tab. Oferty pracy w powiecie brzozowskim w latach 1999-2002

- 4) zbyt małą (ze względu na ilość środków Funduszu Pracy) liczbę osób obejmowanych aktywnymi programami rynku pracy,

Lata	Bezrobotni		Rozpoczynający szkolenie
	Podjmujący zatrudnienie Przy pracach Interwencyjnych	Przy robotach publicznych	
1999	221	236	152
2000	308	201	143
2001	154	246	83
2002	193	102	94

Tab. Bezrobotni zarejestrowani korzystający z form przeciwdziałania bezrobociu

- 5) znaczne zróżnicowanie bezrobocia według grup wiekowych. Najwyższy odsetek wśród bezrobotnych stanowią osoby młode w przedziale wieku od 18 do 24 lat oraz 25 – 34 lat,
- 6) znaczne zróżnicowanie bezrobotnych według poziomu wykształcenia. Zdecydowaną większość bezrobotnych stanowią osoby o niskim poziomie wykształcenia (ponad 2/3 ogółu zarejestrowanych),
- 8) znaczny udział długotrwale bezrobotnych tj. osób poszukujących pracy przez okres dłuższy niż rok. Wśród tej populacji dużą grupę stanowią osoby młode nie posiadające doświadczenia zawodowego.

Od miesiąca stycznia 2002 r. (bezrobocie w powiecie osiągnęło najwyższy wskaźnik) zauważalna była tendencja malejąca w poziomie rejestrowanego bezrobocia o ile bezrobocie w poszczególnych miesiącach 2002 r. sukcesywnie malało (w miesiącu październiku zarejestrowanych było o 1230 osób bezrobotnych mniej niż na początku roku - 7601) to już w miesiącu listopadzie zauważalny był jego powolny wzrost, by gwałtownie wzrosnąć w miesiącu grudniu. Zarejestrowało się wtedy 733 osoby bezrobotne, a wyrejestrowanych zostało 253 osób.

W zdecydowanej większości osoby powracające do ewidencji po raz kolejny, czyli już wcześniej bezrobotne (90 % napływu). Powtórne rejestracje dotyczyły znacznych grup bezrobotnych, którzy z przerwami na krótkotrwale i sezonowe zatrudnienie po raz kolejny powracali do ewidencji urzędów pracy, gdyż rynek pracy nie oferował im stałych miejsc pracy. Natomiast do głównych powodów mających wpływ na wyłączenie z ewidencji bezrobotnych należały wyrejestrowania z tytułu podjęcia pracy - ok. 44 % wyłączeń oraz brak potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy przez 42 % ogólnej liczby

Stan na dzień:	30.06 1999	31.12 1999	30.06 2000	31.12 2000	30.06 2001	31.12 2001	31.01 2002	30.06 2002	30.12 2002
Ogółem bezrobotni	6684	7380	7257	8012	8037	8554	8832	7864	8205
Bez prawa do zasiłku	4610	5176	5054	6102	6385	6699	6963	6357	6713
Liczba absolwentów	230	401	291	428	280	522	546	282	410
Liczba bezrobotnych do 24 roku życia	2056	2156	2408	2533	2579	2679	2757	2378	2400
Ilość długotrwale bezrobotnych	3373	3839	4119	4339	4586	4823	5030	4562	4771
Zwolnienia grupowe	194	277	288	319	164	205	81	82	102
Stopa bezrobocia	18,4	20	19,7	21,6	21,7	23,3	23,8	21,8	21,4 (30.11.02)

Tab. Specyfika bezrobocia rejestrowanego w powiecie brzozowskim w latach 1999-2002

Gmina	31.12.1999		31.12.2000		31.12.2001		30.12.2002	
	Ogółem	W tym kobiet	Ogółem	W tym kobiet	Ogółem	W tym kobiet	Ogółem	W tym kobiet
M. Brzozów	703	337	773	204	832	401	773	367
Brzozów	2240	1215	2346	458	2553	1337	2420	1127
Domaradz	731	366	822	231	865	414	857	414
Dydnia	1125	572	1232	254	1303	666	1281	660
Haczów	817	437	947	282	1004	529	965	512
Jasienica	753	387	821	240	906	445	846	424
Nozdrzec	1011	490	1071	241	1091	540	1063	508
Ogółem	7380	3804	8012	1910	8554	4332	8205	412

Tab. Bezrobocie w gminach powiatu brzozowskiego na koniec roku w latach 1999-2002

wyrejestrowanych. Pomimo wzrostu bezrobocia w miesiącu grudniu 2002 można stwierdzić, że na przestrzeni ostatniego roku bezrobocie w powiecie brzozowskim zmalało.

*Opracowała: Małgorzata Matelowska
Z-ca Kierownika PUP w Brzozowie*

Oferty pracy jakimi dysponuje PUP w Brzozowie na dzień 29. 01. 2003 r.

1. Nauczyciel j. angielskiego	5. Wiertacz studni głębinowych
2. Nauczyciel j. niemieckiego	6. Kierowca magazynier (osoba niepełnosprawna)
3. Palacz c.o. - uprawnienia na kotły do 0,07 MPa	7. Operator wózka podnośnikowego
4. Blacharz samochodowy	8. Spedytor (bardzo dobra znajomość j. niemieckiego)

POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA W BRZOSZOWIE

ul. Moniuszki 17, 36-200 Brzozów tel./fax (0...13) 43-414-59

W sprawie odstąpienia przez Ministra Zdrowia od finansowania zakupu szczepionek przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B u osób przed planowanym zabiegiem operacyjnym

Informujemy, że zmieniły się przepisy regulujące odpłatność za szczepienia zalecane przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B. Zgodnie z obowiązującymi od 1 stycznia 2002 roku przepisami tj. art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o chorobach zakaźnych i zakażeniach (Dz.U. z 2001 roku Nr 126, poz. 1384) a także znowelizowanym rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 lipca 1998 roku w sprawie zasad przeprowadzania szczepień ochronnych przeciwko chorobom zakaźnym (Dz.U. z 1998 roku, Nr 94, poz. 600 z późn. zm.) szczepienie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B u osób u których ryzyko zakażenia wynika z narażenia na ekspozycję związaną z przerwaniem ciągłości tkanek lub kontakty seksualne (w tej grupie wskazań mieszczą się osoby przed planowanym leczeniem operacyjnym) jest szczepieniem jedynie zalecanym i koszt zakupu szczepionki ponosi osoba poddająca się szczepieniu. Samo wykonanie szczepienia zalecanego zgodnie z art. 18 ust. 5 ustawy o chorobach zakaźnych i zakażeniach jest bezpłatne, o ile punkt szczepień zawarł umowę z kasą chorych na wykonywanie szczepień.

Natomiast szczepienia osób z otoczenia osób przewlekłe chorych na wirusowe zapalenie wątroby B (lub zakażonych HBV) są szczepieniami obowiązkowymi i zakup tych szczepionek jest finansowany z budżetu Ministra Zdrowia. Pragniemy jednocześnie zauważyć, że dotychczasowy zapis rozporządzenia o finansowaniu zalecanych szczepień przeciw wzv B u chorych przed operacją z budżetu Ministra Zdrowia był nadużywany przez zakłady opieki zdrowotnej, które zmuszały chorych zgłaszających się niejednokrotnie do drobnego zabiegu chirurgicznego do wykonania szczepienia, a nawet bezprawnie

uzależniały wykonanie zabiegu chirurgicznego od wcześniejszego zaszczepienia się przeciw wzv B. Stanowiło to próbę uwolnienia się od odpowiedzialności i ewentualnych roszczeń odszkodowawczych za zakażenie. Takie wąskie pojmowanie profilaktyki zakażeń szpitalnych jest niedopuszczalne, ponieważ chroni przed tylko jednym z możliwych zakażeń szpitalnych nie uwzględnia natomiast możliwości zakażenia innymi drobnoustrojami przeciwko którym nie zostały opracowane szczepionki ochronne takimi jak np. wirus zapalenia wątroby typu C (HCV) lub wirus nabytego niedoboru odporności (HIV). To na zakładzie opieki zdrowotnej i osobiście na każdym fachowym pracowniku medycznym spoczywa obowiązek wykonywania świadczeń medycznych i czynności pielęgnacyjnych w sposób ograniczający możliwość jatrogennego zakażenia. Za nieprzestrzeganie tej zasady mogą być oni pociągnięci do odpowiedzialności zawodowej oraz na drodze cywilnej. Najwłaściwszym sposobem uniknięcia zakażenia w toku działalności diagnostyczno-leczniczej jest wykonywanie wszelkich zabiegów zgodnie z obowiązującymi standardami i z zapewnieniem właściwej sterylizacji.

Informujemy ponadto, że wszelkie ewentualne żądania przez szpital poddania się temu szczepieniu a nawet uzależnianie wykonania zabiegu operacyjnego od wcześniejszego zaszczepienia się jest działaniem bezprawnym na które przysługuje skarga do Regionalnej Kasy Chorych oraz do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Okręgowej Izby Lekarskiej. Osoby zainteresowane odsyłamy do lektury wyżej wymienionych przepisów.

Opracował: Janusz Kindelski
Dyrektor Powiatowej Stacji
Sanitarnej Epidemiologicznej
w Brzozowie

OGŁOSZENIA

Zawiadamia się, że w ramach programu **Profilaktyki raka piersi wykonywane są bezpłatne badania mammograficzne dla kobiet w wieku 50 – 69 lat.**

Badania wykonywane są w Szpitalu Specjalistycznym w Brzozowie Podkarpackim Ośrodku Onkologicznym im. **Ks. B. Markiewicza w Zakładzie RTG** ul. Ks. J. Bielawskiego 18 w godzinach **od 8 – 18 tej – codziennie, oprócz sobót.**

Badania przewidziane są dla osób ubezpieczonych w Podkarpackiej Regionalnej Kasie Chorych (O9R) – bez skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego.

Zgłaszając się, należy posiadać dowód ubezpieczenia i PESEL. Przed zgłoszeniem się osobiście – wskazana jest informacja telefoniczna tel. 43-09-644 (w godzinach popołudniowych (43-09-636).

Bezpłatne badania, na które zapraszamy – będą wykonywane do końca pierwszego kwartału 2003 r.

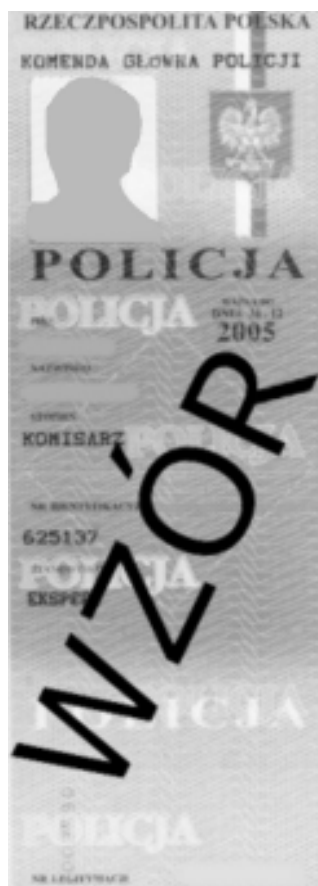
Zawiadamia się, że w ramach profilaktycznego programu badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka macicy realizowane są: **bezpłatne badania cytologiczne dla kobiet w przedziale wieku 40 – 59 lat, ubezpieczonych w Podkarpackiej Regionalnej Kasie Chorych (O9 R) – bez skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego.**

Badania wykonywane są w Szpitalu Specjalistycznym w Brzozowie Podkarpackim Ośrodku Onkologicznym im. Ks. B. Markiewicza.

W gabinecie Badań Cytologicznych Oddziału Ginekologiczno Położniczego – Szpitala, przy ul. Bielawskiego 18 (pawilon A) **codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 13 – 18. Zgłaszając się należy posiadać dowód ubezpieczenia i PESEL. Bezpłatne badania, na które zapraszamy – będą wykonywane do końca pierwszego kwartału 2003 roku.**

NOWE LEGITYMACJE POLICJANTÓW

Każdy obywatel, podczas legitymowania lub w innej sytuacji, gdy osoba bez umundurowania służbowego podaje się za funkcjonariusza policji, ma prawo zażądać od policjanta jego legitymację służbową.

Informuję, że od 1 stycznia br. zmianie uległ wygląd takiej legitymacji. Teraz kolor druku jest niebiesko-czerwony z białymi i czarnymi napisami. Aby odróżnić ją od falsyfikatu należy zwracać uwagę na hologramy z napisem „Policja”, znajdujące się w kilku miejscach druku. Pierwszy z hologramów wchodzi częściowo na zdjęcie i godło Polski. Legitymacja w oprawie ma widoczne sześć takich znaków. Jak widać na skanie jej ważność obejmuje okres do 31 grudnia 2005 r. W przypadku wątpliwości, czy legitymuje nas policjant mają Państwo prawo zadzwonić do najbliższej jednostki policji, **tel. 997 lub 112** z telefonu komórkowego.

FERIE ZIMOWE ZA PASEM

Wielu z czytelników w okresie zimowej kanikuly pozostawi swoje dzieci w domach, nie zawsze pod opieką osób dorosłych (dorosłego rodzeństwa, babci, dziadków czy kuzynów). Warto więc naszym milusińskim przypominać zasady bezpiecznego przebywania w domu. Uczulajcie Państwo swoje pociechy, aby nie otwierały drzwi osobom nie znanym. Dobrze jest, aby dziecko miało aktualny telefon do pracy rodzica.

Przestrzegajcie państwo przed niewłaściwym korzystaniem z urządzeń gazowych, elektrycznych i wodnych a szczególnie przed majsterkowaniem z takimi urządzeniami. Uczulajcie, aby

zamykać drzwi wejściowe do domu (mieszkania), gdy dziecko wychodzi na podwórko, na sanki czy narty. Zwracajcie uwagę na miejsca, gdzie zwyczajowo dzieci zjeżdżają na sankach, czy zjazdy te nie prowadzą na drogę lub ulicę. Ważne jest z kim dzieci utrzymują kontakty koleżeńskie, czy na pewno grono rówieśników jest godne zaufania? Czy nie grozi dziecku w tym „światku” jakieś niebezpieczeństwo. W natłoku codziennych spraw i obowiązków bywa, że nie zawsze mamy czas dla dziecka, które być może chciałoby z rodzicami porozmawiać. Być może te kilka chwil upewni rodziców, że dziecko postępuje poprawnie; może trzeba by dziecku poradzić, podpowiedzieć lub pouczyć go o niebezpieczeństwach, z którymi na co dzień, bez Państwa opieki, mogą się spotkać.

Przypominajmy, że wszelkie używki, alkohol czy narkotyki są zabójcze, że nieobecność rodziców w domu, to nie powód do „balangi”, że uzależnienie może nastąpić nawet po pierwszym kontakcie z ekstazą (tabletką), pierwszej wypalanej trawce, czy pierwszej przyjętej w innej postaci „działce” narkotyku. Pamiętajmy, że to w znacznej mierze od nas rodziców czy opiekunów zależy bezpieczeństwo naszych milusińskich.

NOWE ROZPORZĄDZENIE – NOWY „TARYFIKATOR”

Od 1 stycznia br. obowiązuje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, wydane 20 grudnia 2002 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego. (Dz. U. Nr 236, poz. 1998) Rozporządzenie określa: 1) sposób punktowania i liczbę punktów odpowiadających naruszeniu przepisów ruchu drogowego; 2) warunki i sposób prowadzenia ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego; 3) tryb występowania z wnioskiem o kontrolne sprawdzenie kwalifikacji; 4) warunki i tryb występowania z wnioskiem o cofnięcie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi; 5) jednostki upoważnione do prowadzenia szkolenia, którego odbycie spowoduje zmniejszenie liczby punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego, program tego szkolenia oraz liczbę punktów odejmowanych z tytułu jego odbycia; 6) podmioty uprawnione do uzyskiwania informacji zawartych w ewidencji. § 2 stanowi, że o ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, zwanej dalej „ewidencją”, wpisuje się kierowcę, który kierując pojazdem dopuścił się naruszenia przepisów ruchu drogowego, zwanego dalej „naruszeniem”. Wpisowi do ewidencji nie podlega kierowca nie będący obywatelem polskim i nie posiadający karty pobytu w związku z otrzymaniem zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że dopuścił się naruszenia, za które może być orzeczony środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. W najbliższych wydaniach zamieszczać będziemy wykaz naruszeń zwany potocznie „taryfikatorem punktów”. Warto się z nim zapoznać tym bardziej, że weszły dotychczas nie stosowane naruszenia przepisów ruchu drogowego i punkty karne.

Rzecznik Prasowy Policji
komisarz Jan Wolak

WYKAZ NARUSZEŃ PRZEPISÓW RUCHU DROGOWEGO I LICZBA PUNKTÓW ODPOWIAJĄCA TYM NARUSZENIOM

Naruszenia przepisów ruchu drogowego podlegające ewidencji przedstawia poniższa tabela. Poszczególnym naruszeniom przypisuje się liczbę punktów określoną w tabeli, z zastrzeżeniem przepisów § 2 rozporządzenia.

C.	Niedostosowanie się do znaków i sygnałów drogowych			
1	2	3	4	5
01	Niezastosowanie się, w celu uniknięcia kontroli, do sygnału osoby uprawnionej do kontroli ruchu drogowego, nakazującego zatrzymanie pojazdu Niezastosowanie się do:	Art. 92 § 2 k.w.	§ 109 ust.1 i 3 z.s.d.	8
02	- sygnałów świetlnych		§ 95 lub § 102 ust.2 lub § 104 lub § 106 z.s.d	6
03	- sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kontroli ruchu drogowego	Art. 92 § 1 k.w.	§ 108 z.s.d.	6
04	- sygnałów i poleceń dawanych przez osoby uprawnione do kontroli ruchu drogowego		§ 109 z.s.d. lub art. 129 ust.2 pkt1 lub 7 p.r.d.	6
05	Niezastosowanie się do znaków: - B-2 „zakaz wjazdu”		§17 ust.1 z.s.d.	5
06	- B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach”		§16 z.s.d	5
07	- B-21 „zakaz skręcania w lewo” lub B-22 „zakaz skręcania w prawo”		§22 ust.1 z.s.d	5
08	- C-1 do C-12 „nakaz jazdy...”		§35 z.s.d	5
09	- F-10, F-15 do F-19, określających kierunki na pasach ruchu lub sposobów ich wykorzystania	Art. 92 § 1 k.w.	§72 ust.1 lub §75 z.s.d	5
10	- P-8a do P-8c „strzałka kierunkowa”		§ 87 z.s.d	5
11	-P-4 „linia podwójna ciągła”		§ 86 ust.5 z.s.d	5
12	-B-31 „pewnszeństwo dla nadjeżdżających”		§ 25 z.s.d	4
13	-B-3 do B-7 „zakaz wjazdu...”		§ 18 ust.1-8 z.s.d	3
14	-B-13 do B-19 „zakaz wjazdu...”		§ 19 lub § 20 z.s.d	2
15	Niestosowanie się do pozostałych, niewyszczególnionych w niniejszym katalogu znaków i sygnałów drogowych			1

Wytnij i zachowaj

**KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

W BRZOSZOWIE

ul. A. Mickiewicza 1, 36 - 200 Brzozów

tel. (013) 43-411-41, fax. (013) 43-44-000

e-mail: kpbrzozow@podkarpacie.straz.pl

**INFORMACJA O DZIAŁANIACH
KOMENDY POWIATOWEJ
PAŃSTWOWEJ STRAŻY
POŻARNEJ W BRZOSZOWIE
w 2002 r.**

**Działalność Komendy Powiatowej PSP
w Brzozowie w 2002 roku ukierunkowana była
w szczególności na:**

- prowadzeniu działań interwencyjnych w zakresie likwidowania zagrożeń,
- doskonaleniu funkcjonowania KSRRG na terenie powiatu,
- współpracy z samorządem powiatowym w zakresie tworzenia Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- współdziałaniu z Komendantami Gminnymi OSP z terenu powiatu,
- prowadzeniu kontroli i dokonywaniu analiz przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz egzekwowanie wydanych zaleceń poprawy warunków przeciwpożarowych w tym zakresie,

Działania interwencyjne.

- W 2002 r. zanotowano łącznie 119 zdarzeń, z czego 119 pożarów, co stanowi 100 % ogółu zdarzeń. W tym 42 miejscowych zagrożeń, co stanowi 35 % ogółu zdarzeń.
- Klasyfikując pożary pod względem ich wielkości z ogólnej liczby 119 zanotowano:
- pożary małe – 80 (co stanowi 67 % ogólnej liczby pożarów)
 - pożary średnie – 39 (co stanowi 33 % ogólnej liczby pożarów)
 - pożary duże – 0

Porównując statystykę zdarzeń w latach 2001 i 2002 można stwierdzić, że w dziedzinie działań ratowniczych ilość pożarów wzrosła o 16, a ilość miejscowych zagrożeń spadła o 139. Łącznie nastąpił łączny spadek ogólnej ilości o 117 zdarzeń do roku poprzedniego (co stanowi 14 % spadek ilości zdarzeń).

Ilość i rodzaj zdarzeń w poszczególnych gminach przedstawia się następująco:

Największą ilość zdarzeń, bo 281 zanotowano na terenie miasta i gminy Brzozów, co stanowi około 50 % ogólnej liczby zdarzeń powstałych na terenie powiatu brzozowskiego. Jednak w porównaniu z rokiem 2001 nastąpił spadek ogólnej ilości zdarzeń na tej gminie - 58 %.

W usuwaniu skutków zdarzeń trwających łącznie 838 godzin brało udział 1439 ratowników OSP i 1871 ratowników JRG. Ogółem powstałe straty w skutek zdarzeń wynoszą 1 296 tys. zł

Rodzaj przyczyny

Rodzaj przyczyny	Ilość Zdarzeń
Inne przyczyny	5
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń ogrzewczych	2
Nieustalone	32
NOD przy posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym papierosy, zapalki	11
NOD przy prowadzeniu prac pożarowo-niebezpiecznych	1
NOD w pozostałych przypadkach	5
Podpalenia (umyślne) w tym akty terroru	47
Wady środków transportu	3
Wady urządzeń i instalacji elektrycznych (bez urządzeń ogrzewczych)	8
Wady urządzeń ogrzewczych na paliwo stałe	2
Wyładowania atmosferyczne	2

Przyczyny powstawania MZ

Rodzaj przyczyny

Rodzaj przyczyny	Ilość zdarzeń
Gwałtowne opady atmosferyczne	68
Gwałtownie przybysz wody	15
Huragany, silne wiatry, tońada	82
Inne przyczyny	76
Nietypowe zachowania się zwierząt, owadów stwarzające zagrożenie	88
Nieustalone	2
Niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	68
Zaniechania w utrzymaniu szlaków komunikacyjnych	7
Uszkodzenia sieci instalacji przesyłowych, doprowadzających, odprowadzających media komunalne i technologiczne	1
Wady środków transportu	16
Nieprawidłowa eksploatacja środków transportu	2
Wady urządzeń mechanicznych	1
Wyładowania atmosferyczne	2

Natomiast uratowano mienie wartości 2 545 tys. zł.

Odnutowano współpracę z:

- Policją - w 145 zdarzeniach
- Pogotowiem ratunkowym - w 34 zdarzeniach
- Pogotowiem Energetycznym - w 28 zdarzeniach
- Wojskiem - w 1 zdarzeniu

Liczba ofiar śmiertelnych łącznie:

- 7 osoby, rannych - 21 osób

Najwięcej zdarzeń zanotowano w miesiącach: styczniu - 71, marcu - 81, lipcu - 66, sierpniu - 81, natomiast w pozostałych miesiącach ilość zdarzeń utrzymywała się w miarę na równym poziomie tj. około 40 zdarzeń.

Klasyfikując zdarzenia pod względem rodzaju obiektów w których powstały można stwierdzić, iż najczęściej zdarzeń odnotowano w:

- obiektach mieszkalnych
- obiektach użyteczności publicznej
- środkach transportu
- uprawach i rolnictwie
- innych obiektach

Wzrost pożarów w porównaniu z 2001r. wystąpił w obiektach:

- obiektach mieszkalnych - o 10 zdarzeń
- uprawy rolnictwo - o 5 zdarzeń
- inne obiekty - o 1 zdarzenie

oraz miejscowych zagrożeń w:

- obiektach mieszkalnych - o 16 zdarzeń
- obiektach użyteczności publicznej - o 21 zdarzeń
- uprawach i rolnictwie - o 15 zdarzeń

Udział jednostek OSP w działaniach ratowniczo – gaśniczych w roku 2002

Najczęściej w roku 2002 do zdarzeń wyjeżdżały jednostki:

Gmina Brzozów:	Zmiennica	17 wyjazdów
Gmina Domaradz:	Domaradz	9 wyjazdów
Gmina Dydnia:	Jabłonka	17 wyjazdów
Gmina Haczów:	Jasionów	15 wyjazdów
Gmina Jasienica R.:	Blizne	11 wyjazdów
Gmina Nozdrzec:	Wesoła	12 wyjazdów

Były również jednostki OSP, które nie brały udziału w żadnych działaniach ratowniczo – gaśniczych w roku 2002.

Rywalizacja sportowa wśród jednostek OSP

W 2002 r. we wszystkich gminach powiatu brzozowskiego zostały przeprowadzone zawody sportowo - pożarnicze, które były eliminacjami do Powiatowych Zawodów Sportowo - Pożarniczych. Zajęte I miejsca w zawodach gminnych promowały te jednostki do wzięcia udziału w zawodach powiatowych. Komenda Powiatowa PSP w Brzozowie jako współorganizator zawodów według regulaminów CTIF zapewniała obsługę techniczną czyli przygotowanie przeszkód i torów oraz ocenę rywalizacji poprzez komisję sędziowską. W IV Powiatowych Zawodach Sportowo-Pożarniczych, które odbyły się 04.08.2002 r. w Haczowie uczestniczyło 17 drużyn. Przeprowadzono również rywalizację wśród strażaków-seniorów z terenu gminy Nozdrzec i Dydnia

Krajowy System ratowniczo-Gaśniczy

Obecnie na terenie powiatu brzozowskiego działa 50 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym 14 jednostek OSP włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Pierwsze 4 jednostki OSP zostały włączone do systemu w roku 1995 (OSP: Grabownica, Blizne, Haczów, Nozdrzec) następne 6 jednostek włączono w roku 1997 (OSP: Przysietnica, Domaradz, Jabłonka, Jasionów, Trześniów, Jasienica Rosielna), a ostatnie 3 jednostki OSP tj.: Wesoła, Stara Wieś, Zmiennica w roku 2001. W ubiegłym 2002r. włączono kolejną jednostkę: OSP Witryłów.

Informację zebrał i opracował:

Rzecznik Prasowy KP PSP w Brzozowie
st. asp. Bogdan Biedka

NOWY POSTERUNEK RATOWNICZY PSP W DYNOWIE

W wyniku zawartych porozumień pomiędzy samorządem terytorialnym a jednostkami Państwowej Straży Pożarnej powstał Posterunek Ratowniczy PSP w Dynowie. Zaczął on funkcjonować już w grudniu 2002r. lecz jego uroczyste otwarcie nastąpiło 17 stycznia br.

Jego lokalizacja na terenie powiatu rzeszowskiego a zarazem w pobliżu granic powiatów: brzozowskiego, przemyskiego i przeworskiego umożliwia lepsze zabezpieczenie operacyjne obsługiwanych gmin tj. Gminy Błażowa, Hyżne, Nozdrzec, Dubiecko i Jawornik Polski.

Obecnie czas dojazdu do miejscowości położonych w w/w gminach uległ znacznemu skróceniu. Służbę pełni tam 15-tu strażaków PSP, a sam posterunek podlega Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej Nr 2 Komendy Miejskiej PSP w Rzeszowie. Posterunek Ratowniczy PSP w Dynowie posiada na swoim wyposażeniu ciężki samochód gaśniczy ze sprzętem ratowniczym oraz samochód operacyjny. W uroczystym otwarciu tego pierwszego posterunku ratowniczego PSP na terenie województwa podkarpackiego i jako jednego z pierwszych w kraju

uczestniczyli: Poseł na Sejm RP Władysław Stępień – Przewodniczący Poselskiego Zespołu Strażackiego, Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Norbert Mastalerz, Podkarpacki Komendant Wojewódzki PSP w Rzeszowie st. bryg. Andrzej Stopa wraz z zastępcami, Starostowie Powiatów oraz Wójtowie Gmin na terenie których będzie działał posterunek. Brzozów reprezentowany był przez Starostę Brzozowskiego Zygmunta Błaża oraz Wicestarostę Brzozowskiego Janusza Dragulę. Ponadto w otwarciu wzięli udział Komendanci Miejski i Powiatowi PSP z Rzeszowa, Przemyśla, Przeworska i Brzozowa oraz inni zaproszeni goście.

Opracował:

Rzecznik Prasowy KP PSP w Brzozowie
st. asp. Bogdan Biedka

Uwaga !!!

**Zgubiono legitymację szkolną na nazwisko:
Bieńko Paweł - kl. III a (ZSB)**

Uczciwego znalazcę prosimy o kontakt pod adresem: **Redakcja „Brzozowskiej Gazety Powiatowej”,
ul. Sienkiewicza 2, 36-200 Brzozów, tel./fax (0-13) 43-431-65. Dziękujemy !**

Najpopularniejszymi doległościami w czasie śnieży, mrozu i zawieruchy są infekcje górnych dróg oddechowych, spowodowane przez wirusy przeziębienia, paragrypy, grypy. Chorujemy na nie wszyscy: dzieci, dorośli, ludzie sędziwi, przeciętnie ponad 50 razy w ciągu życia.

Przeziębienie czy grypa?

Przeziębienie powodują mało złośliwe rhinowirusy, arbowirusy, adenowirusy i ma ono na ogół przebieg dość łagodny. U dorosłych jest to niegroźna infekcja kataralna, mijająca po kilku dniach. Dzieciom częściej grożą przy niej niebezpieczne zapalenia oskrzeli lub płuc. Przeziębiamy się zwykle, gdy nasz organizm ma osłabioną odporność. Wtedy przemoczenie nóg, chodzenie w nasiąkniętym wilgocią obuwiu, zmrażanie, zmęczenie, niedospanie przynoszą katar, kaszel, niewielką gorączkę, dreszcze, które mijają po kilku dniach.

Grypę wywołują niezwykle zjadliwy wirus orthomyxoviridae, który każdego roku podlega mutacjom. Spowodowana nim infekcja jest groźną zakaźną chorobą całego ustroju. Według danych WHO, na świecie rocznie umiera z jej powodu około 40 000 osób. Zakażenie grypą następuje drogą kropelkową od osoby chorej, która oddycha, kaszle, kicha w naszej obecności a nawet tylko rozmawia. Najłatwiej złapać je w początkowym stadium infekcji, chociaż zagrypiony pacjent może zakażać nawet przez 7–9 dni. Okres rozwoju choroby trwa od kilku godzin do 2 dni. Narażeni są na nią wszyscy, nawet osoby zupełnie zdrowe, których organizm nie wykazuje zmniejszonej odporności. Przebieg grypy jest znacznie ostrzejszy od zwykłego przeziębienia. Oprócz kataru i kaszlu dochodzą jeszcze: wysoka gorączka, bóle głowy, ucha, gardła, mięśni, ogólne rozbicie, często sensacje żołądkowe.

Ponieważ grypa przybiera postać epidemii (przeciętnie 20 % dorosłych i 30 % dzieci doświadcza w ciągu roku objawów choroby), ważne jest, aby w czasie, gdy panuje, ograniczyć przebywanie w dużych skupiskach ludzi. Najlepszą jednak profilaktyką przeciw tej zaraźliwej infekcji wirusowej jest szczepionka, bezpieczna we wszystkich grupach wiekowych, poczynając od sześciomiesięcznych niemowląt do osób starszych.

Młodym zapewnia skuteczność w zapobieganiu chorobie (80–90 %).

W grupie ludzi sędziwych ten procent jest mniejszy, ale szczepienie obniża liczbę hospitalizacji oraz śmierci. Szczepić należy się co roku. Wirus grypy jest tak zmienny antygenowo, że szczepki zawarte w ochronnym zastrzyku muszą być dobierane rokrocznie. Trzeba przygotować je odpowiednio wcześniej, aby umożliwić wyprodukowanie wystarczającej ilości surowicy przed wczesną jesienią i zimą, czyli sezonem grypy.

Trzy etapy

Wniknięcie wirusów (przeziębienia lub grypy) do dróg oddechowych rozpoczyna stan zapalny. Z punktu widzenia lekarza jest on obronną reakcją organizmu. Natomiast dla chorego oznacza uciążliwe, nieprzyjemne dolegliwości:

- zmęczenie,
- osłabienie,
- wodnisty, spływający do gardła katar,
- zatłoczony nos,
- napady kichania,
- uczucie blokady nie pozwalającej spać i oddychać,
- suchy, męczący kaszel,
- podwyższoną lub wysoką (nieraz bardzo) temperaturę,
- ból gardła (często ucha, głowy).

Objawy te są także charakterystyczne dla pierwszej fazy infekcji, tzw. obrzękowo – wysiękowej, która na ogół trwa przez kilka dni (4–5).

W drugiej fazie wydzielina śluzowa staje się bardziej gęsta i zalega w drogach oddechowych. Kaszel jest mokry wykrztuśny i spełnia pożyteczną rolę usuwania zalegającego w drogach oddechowych śluzu. Nieprawidłowe leczenie infekcji m.in. pozostawienie niedrożnego nosa i gardła, może doprowadzić do powikłań, czyli wtórnych zakażeń bakteryjnych nazwanych trzecim etapem choroby.

Skrócić chorobę

Przeziębienie, grypę czy anginę należy najlepiej przeleżeć w łóżku. Pomieszczenie, w którym przebywa chory powinno być wietrzone, a powietrze nawilżone, chociażby mokrymi ręcznikami kładzionymi na kaloryferze.

Na bolącą głowę można położyć zimny okład z wody, do której dodajemy kilka kropel octu. Szyję najlepiej owinąć ciepłym szalikiem, aby złagodzić tkliwość węzłów chłonnych. Przekrwienie wewnętrzne łagodzi nacieranie, oklepywanie pleców lub klatki piersiowej olejkami eterycznymi, np. Amolem (nigdy dłonią ułożoną płasko, powinna ona tworzyć daszek). Ponieważ wraz z gorączką organizm traci znaczne ilości wody, konieczne jest podawanie pacjentowi dużej ilości lekkociępych napojów, np. herbaty (lub wody) z cytryną i miodem. Chory nie powinien jeść potraw zbyt gorących, pikantnych, a także ciężko strawnych. Posiłki w formie półpłynnej ułatwiają przełykanie i nie podrażniają bolącego gardła.

Szkola przetrwania

Ponieważ pierwotną przyczyną zimowych infekcji (łącznie z groźną grypą) są wirusy, na które medycyna nie zna skutecznych leków, przez cały czas złego samopoczucia należy choremu podawać leki przeciwwgorączkowe, przeciwbólowe oraz przeciwzapalne. Są to leki na bazie kwasu acetylosalicylowego (np. Polopiryna S), lub paracetamolu (np. Coldrex). Witamina C wzmacnia organizm, natomiast Rutinoscorbin uszczelnia naczynia krwionośne.

Wodnisty katar, który nęka około 80 % Polaków (jego przyczyną są w 82 % wirusy), łagodzi żel do nosa, np. Oxalin (zawiera oksymetazolinę), zmniejszając obrzęk i przekrwienie błony śluzowej. Najnowszym sposobem leczenia kapiącego nosa są wygodne w użyciu doustne tabletki Sudafed.

Instruktor terapeutyczny

OGŁOSZENIE!!!

SPECJALISTYCZNA PORADNIA ALERGOLOGICZNA została przeniesiona

na **ul. 3-Maja 43** (obok Starostwa Powiatowego w Brzozowie)

Rejestracja: poniedziałek – piątek od 8⁰⁰ - 10⁰⁰, tel. 0-606-966-421

Wymagane skierowanie od lekarza rodzinnego.

Różne aspekty

Rodzina i jej znaczenie w rozwoju psychofizycznym dziecka

Rozwój dziecka uzależniony jest w bardzo dużym stopniu od wpływu środowiska. Jednym z zasadniczych składników środowiska jest rodzina. Rodzina to słowo, które częściej niż słowo pokrewieństwo krwi, używane jest w życiu codziennym i w badaniach naukowych. Pojęcie to obejmuje zarówno więzi biologiczne, stosunki pokrewieństwa, jak i czynności, które spełniają wobec siebie członkowie rodziny. Oddziaływanie rodziny na rozwój dziecka dokonuje się przez dostarczanie mu wzorców, standardów, wykonywania czynności i zachowań, stwarzanie warunków wyzwalających różnorodne formy jego aktywności, zaspokajanie potrzeb dziecka i stymulowanie jego rozwoju poznawczego. Na podłożu kontaktów z członkami rodziny rozwijają się postawy dziecka w stosunku do ludzi, rzeczy i życia. W wyniku oddziaływania rodziny dziecko przyswaja sobie umiejętności reagowania na nakazy i zakazy formułowane przez otoczenie społeczne, a tym samym uczy się kierować swoim działaniem. Uczy się postępować zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi, internalizuje je i tworzy własny ośrodek dyspozycyjny dla własnego postępowania.

Rola i zadanie rodziny wzrastają jeszcze w przypadku dziecka upośledzonego umysłowo ze względu na jego niższą sprawność intelektualną. Dziecko to napotyka o wiele częściej na przeszkody w przystosowaniu społecznym aniżeli jego sprawni intelektualnie rówieśnicy. Odpowiedzialni wychowawczo rodzice tych dzieci od samego początku zaistnienia niepełnosprawności zmuszeni są więc do nabywania specjalnych kompetencji poznawczych, interakcyjnych, sprawnościowych, aby w różnych sytuacjach mieć gwarancje skuteczności własnych działań oraz pełną gotowość do ich prawidłowego wypełniania jako ról rodzicielskich.

Badania psychofizyczne potwierdzają, że istnieje pewna grupa potrzeb nadrzędnych, których zaspokojenie jest niezbędne do rozwoju osobowości i prawidłowego funkcjonowania każdego człowieka. Począwszy od niemowlęstwa, dziecko w trakcie swego psychofizycznego rozwoju przejawia wiele potrzeb, które powinno zaspokoić w rodzinie:

- właściwy klimat psychiczny, w którym ma odbywać się wzrost i rozwój organizmu,
 - układ kontaktów dziecka z innymi ludźmi z bliskiego lub dalszego środowiska,
 - dostępny mu zakres właściwej, dozowanej i ukierunkowanej aktywności,
 - świadomość własnego wzrostu i rozwoju.
- W stosunku do dzieci upośledzonych umysłowo muszą być zaspokojone dodatkowe potrzeby:
- potrzeba akceptacji przez rodziców i pewności, że są oni z dziecka zadowoleni,
 - potrzeba opieki, pomocy, a równocześnie samodzielności,
 - potrzeba pogodzenia się z upośledzeniem,
 - potrzeba rozmowy z dzieckiem o jego upośledzeniu, potrzeba uznania – mimo inności – normalności dziecka.

Od przekonania dziecka, że jest kochane i stanowi dla rodziców źródło radości zależy jego poczucie własnej wartości, stosunek do otoczenia i jego dążeń na przyszłość. Dlatego szczególnego znaczenia dla prawidłowego rozwoju dziecka nabiera psychiczny klimat panujący w rodzinie. Na pierwsze miejsce wysuwa się

zapewnienie temu dziecku poczucia bezpieczeństwa, gdyż częściej odczuwa ono nieuzasadnione poczucie zagrożenia. Zagrożenie to może wynikać z sytuacji jaką stwarza intelektualna i życiowa niezaradność dziecka upośledzonego umysłowo.

Rodzice dziecka upośledzonego umysłowo przeżywają ogromną liczbę frustracji o różnym stopniu nasilenia, co często prowadzi do izolacji dziecka lub całej rodziny od środowiska. Najczęściej przejawia się to unikaniem kontaktów rodzinnych i towarzyskich. Odbija się to ujemnie na sposobie zachowania się i odnoszenia dziecka do świata.

W stosunku do osób, z którymi rodzina upośledzonego spotyka się w pracy zawodowej, w kontaktach towarzyskich i sąsiedzkich nie należy przemilczać ani bagatelizować faktu upośledzenia dziecka.

Rodzina i otoczenie dziecka winno rozumieć, że pragnie ono by traktować je tak samo, jak jego zdrowe rodzeństwo i oceniać sprawiedliwie. Jednakowy sposób traktowania wszystkich dzieci w rodzinie jest ważny nie tylko ze względu na dobro dziecka upośledzonego, jest on również istotny dla pozostałego rodzeństwa. Rodzice muszą jednak pamiętać, że dziecko upośledzone potrzebuje nie tylko radości i biernej ich obecności, potrzebuje kontaktu z rodzicami, ich czynności i współdziałania. Dozowanie nastroju pogody, spokoju i życzliwości decyduje w znacznej mierze o kształtowaniu się charakteru dziecka. Natomiast atmosfera przygnębienia i niepokoju wywołuje niepożądane zmiany w psychice dziecka i jest zaprzeczeniem zaspokajania w rodzinie najistotniejszych potrzeb. Nieliczenie się z godnością dziecka wywołuje u niego postawę agresywną, wrogość, niechęć dochodzącą niekiedy do nienawiści. Ponadto ogromną rolę w życiu dziecka odgrywa rozumna i celowa zachęta, współprzeżywanie z dzieckiem jego problemów i radości. Ciężkim wykroczeniem są wypowiedzi w rodzaju: „Jesteś coraz bardziej nieznośny!”. Godzą one w czułą stronę psychiki dziecięcej, kaleczą jego poczucie starania się. Toteż zapewnienie dziecka, że zatrzymało się w rozwoju, że cofnęło się – jest okaleczeniem. Zaspokojenie potrzeb zależy od uczuciowego nastawienia rodziców do dziecka, czyli od postaw rodzicielskich. Zarówno zaspokajanie jak i nie zaspokajanie potrzeb wpływa na zachowanie dziecka i kształtowanie jego osobowości. Niewłaściwy klimat uczuciowy i czynniki patologiczne w strukturze rodziny stanowią jedną z przyczyn, nierzadko główną, zaburzeń w funkcjonowaniu dziecka. Rodzina przez zamierzone oddziaływanie opiekuńcze i wychowawcze, a także przez niezamierzony wpływ wynikający ze wzajemnych stosunków oraz przez wzory osobowe rodziców, przyczynia się do fizycznego, psychicznego i społecznego rozwoju dziecka. Dzięki tym oddziaływaniom rodzina przygotowuje dziecko do samodzielnego życia w społeczeństwie, które podejmuje jako dorosły człowiek. Równocześnie rodzina przekazuje dziecku wartości, normy, wzory zachowań i obyczaje kulturowe społeczeństwa, do którego przynależy.

Opracowała: Barbara Kozak

życia w rodzinie

Zaspokajanie potrzeb, a wychowanie

Rodzina jest naturalnym środowiskiem życia dzieci i młodzieży, jako takie stwarza ona warunki sprzyjające lub hamujące dla rozwoju potomstwa. Niezależnie od tego, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia cechy patologii – w każdym przypadku kształtuje osobowość człowieka, postawę społeczną, wyznacza koleje losu.

To w rodzinie dziecko uczy się zaspokajania pierwszych potrzeb, wyrażania swoich uczuć; wartości – dorośli określają, co jest dobre, a co złe.

Rodzina, przeważnie nieświadomie, poprzez wzory zachowań dorosłych kształtuje pierwsze wyobrażenie dziecka o otaczającym je świecie, ukazuje stosunki panujące pomiędzy ludźmi.

Socjalizująca sfera wpływów rodziny jest bardzo ważna, a społeczno – wychowawcze konsekwencje jej wpływów mają decydujące znaczenie. Problem uwidacznia się wówczas gdy rodzice stają wobec poważnych trudności wychowawczych.

Diagnoza psychopedagogiczna takich przypadków wykazuje, że całe społeczne tło rodziny stanowi źródło nieprawidłowych zachowań dziecka.

Każde dziecko, małe, duże, zdrowe, chore czy niepełnosprawne ma określone potrzeby. Potrzeby zaliczane są do podstawowych mechanizmów aktywizujących ludzkie działania. Ich hierarchia i sposób zaspokajania stanowią o stylu życia człowieka.

Najogólniej rzecz biorąc dzielą się one na biologiczne (niższego rzędu) i psychiczne (wyższego rzędu). Najlepiej poznane są pierwsze z nich, zwane również fizjologicznymi. Są one wrodzone, zaspokojenie ich jest bezpośrednim warunkiem zdrowia, a nawet życia. Należą do nich: potrzeba oddychania, pokarmu, snu, odpowiedniej temperatury otoczenia, unikania bólu.

Wśród potrzeb psychicznych wyróżnia się potrzebę przynależności, szacunku, samorealizacji, uznania. Na pierwsze miejsce wysuwa się jednak potrzeba bezpieczeństwa. Jest ona zaspokajana przez bliskie dziecku osoby – rodziców, pozostałych członków rodziny, również kolegów, przyjaciół. Nie zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa powoduje doraźne przeżycia lękowe, a stan ten utrzymujący się dłużej prowadzi do zaburzeń funkcjonowania układu nerwowego. Panująca w rodzinie atmosfera, zachodzące w niej wydarzenia, warunki bytowe, a przede wszystkim jej stabilność, zrównoważenie psychiczne rodziców i ich stosunek do dziecka odgrywają ważną rolę w zaspokajaniu tej potrzeby.

Zaspokajanie jej zależy też od przeżyć dziecka w innych środowiskach i przedszkolu, szkole, wśród grupy rówieśniczej. O jakości przeżyć decyduje obraz samego siebie. Zarówno niska, jak i zawyżona samoocena powoduje zachwianie poczucia bezpieczeństwa.

Blisko przy tej potrzebie plasuje się potrzeba przynależności i miłości. Brak jej zaspokojenia prowadzi do zaburzeń przejawiających się wolniejszym tempem rozwoju psychofizycznego, oziębłości uczuciowej, skłonności do izolacji, większej podatności na choroby, a w wieku szkolnym może być powodem występowania skłonności agresywnych.

Radość z osiągnięć rozwojowych wyrażona w słowach zaspokaja potrzebę szacunku i uznania. Dziecko, które często jest chwalone łatwo nawiązuje kontakt z osobami spoza rodziny, jest ufnie nastawione do świata, umie sobie poradzić z krytyką, co jest rzeczą niezmiernie ważną dla każdego człowieka. Dziecko wyśmiewane, traktowane lekceważąco, oceniane negatywnie często sprawia trudności wychowawcze.

Potrzeba samorealizacji występuje w każdym wieku. Rozumna swoboda, nieograniczenie samodzielnych poczynań, zachęcanie do pokonywania trudności to gwarant rozwoju prawidłowej osobowości. Stosowanie zbyt wielu nakazów, ścisłej kontroli, atmosfera nieufności i podejrzliwości przyczyniają się do narastania konfliktów pomiędzy

rodzicami a dziećmi. Zadaniem dorosłych jest też zaspokojenie potrzeby poznania i potrzeby kontaktów społecznych.

Świat, w którym żyjemy, nasycony dobrami materialnymi czasem zapomina o tych podstawowych zasadach. Wnoszenie wartości materialnych to często za mało. W tym zmaterializowanym świecie, w pogoni za dobrami materialnymi zapominamy o naszym największym skarbie, jakim są nasze dzieci. Stąd między innymi biorą się różne trudności wychowawcze.

Dzieci szukają osób, instytucji, środków, sposobów, które w prosty sposób pomogłyby im uporać się z własnym „ja”, z niewiedzą, z nieznaną zasadą funkcjonowania świata. To samodzielne poszukiwanie, „przymierzanie” różnych ról często kończy się niepowodzeniem.

Co wobec tego robić, jak żyć?!

Oto model funkcjonowania zdrowej rodziny, wypracowany przez amerykańskie stowarzyszenie rodziców walczących z uzależnieniami:

1. Pełna wzajemna miłość, 2. Konstruktywna dyscyplina, 3. Wspólne spędzanie czasu wolnego, 4. Zaspokajanie potrzeb wszystkich członków rodziny, 5. Rozwijanie wzajemnego szacunku, 6. Uczenie odróżniania dobra od zła, 7. Życzliwe słuchanie, 8. Służenie radą, 9. Pobudzanie poczucia niezależności, 10. Posiadanie poczucia rzeczywistości.

Powyższe 10 Zasad Rodzicielskiego Wychowania zawiera wiele podstawowych prawd o życiu i wychowaniu. Jednocześnie każda z nich jest jedynie elementem procesu wychowania, a wszystkie razem mogą sprawić, że rodzice i dziecko będą wspólnie działać dla dobra rodziny.

Jaka jest Wasza rodzina?

Oto test, który pozwoli nam znaleźć odpowiedź na to pytanie.¹

Instrukcja: poniżej znajduje się siedem twierdzeń, dotyczących różnych sfer życia rodzinnego. Przy każdym z nich znajduje się 5-cio punktowa skala, na której będziesz zaznaczać swoje odpowiedzi. Obowiązuje tutaj zasada, że ocena: 1 – oznacza niskie nasilenie danej cechy; 5 – oznacza wysokie nasilenie danej cechy. Pozostałe oceny stanowią wartości pośrednie. Czytaj więc kolejno każde twierdzenie i zaznaczaj, jak jest w przypadku Twojej rodziny.

1. Nasza rodzina cieszy się, kiedy może wspólnie coś zrobić:
1 – 2 – 3 – 4 – 5

2. Każdy z członków naszej rodziny bierze udział w podejmowaniu ważnych decyzji: 1 – 2 – 3 – 4 – 5

3. Jesteśmy dumni z naszej rodziny: 1 – 2 – 3 – 4 – 5

4. Jesteśmy przekonani, że dla nas wszystkich są ważne jednakowe sprawy:
1 – 2 – 3 – 4 – 5

5. W naszej rodzinie wszyscy wzajemnie udzielamy sobie wsparcia:
1 – 2 – 3 – 4 – 5

6. W naszej rodzinie potrafimy mówić to, co naprawdę myślimy:
1 – 2 – 3 – 4 – 5

7. Jesteśmy przekonani, że wspólnie damy sobie radę z problemami, jakie mogą przed nami stać: 1 – 2 – 3 – 4 – 5

Zsumuj teraz wszystkie zaznaczone przez siebie punkty, a uzyskany przez Ciebie wynik ogólny oznacza, że:

35 – 28 punktów – wszystkie wymiary życia Twojej rodziny są dobrze rozwinięte. Nadal więc je usprawniajcie.

27 – 21 punktów – niektóre obszary życia rodzinnego funkcjonują u Was prawidłowo. W pozostałych (tych z najniższymi wynikami) potrzebne są dodatkowe wysiłki. Was wszystkich, aby je usprawnić.

20 – 14 punktów – Twoja rodzina nie wykorzystuje swoich możliwości. Musicie podjąć wysiłki w celu zrealizowania tego wszystkiego, na co Was stać.

13 – 7 punktów – życie Waszej rodziny jest zagrożone. Jeżeli natychmiast nie podejmiecie konkretnych działań, to Wasza rodzina – na skutek Waszego zaniedbania – przestanie istnieć.

¹ Z. Gaś. Rodzina wobec uzależnień. Michalineum 1993 r.

Opracowała: Krystyna Przyczynek

„Oplatek” Polskiego Związku Niewidomych w Brzozowie

14 stycznia br. w sali Konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Brzozowie odbyło się uroczyste spotkanie oplatkowe, którego organizatorem był Polski Związek Niewidomych w Brzozowie.

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. w Kolegiacie Brzozowskiej. Następnie wszystkich zebranych gości i członków brzozowskiego koła w sali Urzędu Miejskiego przywitał Przewodniczący PZN w Brzozowie – Tadeusz Kraczkowski.

Na spotkanie przybyli przedstawiciele okręgowych władz PZN w Rzeszowie: Dyrektor Zarządu – Roman Depowski, Skarbnik – Stanisława Mikuszevska, Sekretarz – Ewa Kuźniar, przedstawiciele władz powiatowych: Sekretarz Powiatu – Ewa Tabisz i gminnych: Zastępca Burmistrza – Józef Rzepka, Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – Zofia Foryś i Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzozowie – Maria Gowda, jak również ks. infułat – Julian Pudło i ks. kapelan – Stanisław Walter.

Głównym punktem uroczystości były jasełka przygotowane przez uczniów szkoły podstawowej w Brzozowie. Dzieci swoim występem, za który zostały nagrodzone słowami uznania i gromkimi brawami, wprowadziły publiczność w miłą i świąteczny nastrój. Nie zabrakło wspólnego kolędowania i dzielenia się oplatkiem, poświęconym przez księdza infułata.

To miłe spotkanie na długo pozostanie w pamięci wszystkich zebranych.

Opracowała: Anna Kalamucka

Lamanie się oplatkiem

Dzieci z SP w Brzozowie przedstawiają jasełka

Laureatka „Drogi do gwiazd” w Brzozowie

5 stycznia br. w sali widowiskowej Brzozowskiego Domu Kultury odbył się Koncert Noworoczny z udziałem laureatki programu Zbigniewa

Wodeckiego „Droga do gwiazd”, mieszkanki Katowic – Ireny Staniek oraz brzozowskiego zespołu dixielandowego „Zygi Jazz Band”.

Koncert rozpoczęła Irena Staniek wykonując, bliskie sercu każdego Polaka, kolędy i pastorałki. Następnie na scenie wystąpił „Zygi Jazz Band”, który w programie wykonał nie tylko znane standardy jazzu tradycyjnego, ale również przygotowane specjalnie na tę okazję kolędy i pastorałki w stylu dixielandowym. Na zakończenie występu, lider zespołu Zygmunt Podulka, zaprosił na scenę Irenę Staniek, która z akompaniamentem zespołu zaśpiewała kolędę „Bóg się rodzi”.

Koncert zakończyła Irena Staniek wykonując znane arie z operetek oraz

Irena Staniek wraz z zespołem „Zygi Jazz Band” na scenie Brzozowskiego Domu Kultury

przeboje światowej muzyki rozrywkowej.

Organizatorem Noworocznego Koncertu był Brzozowski Dom Kultury, a imprezę prowadziła Urszula Woroniec.

Opracował: Wojciech Szuba

Laureatka „Drogi do gwiazd”
- Irena Staniek

Polsko - ukraińska współpraca transgraniczna i międzyregionalna

W dniach 19-20 grudnia 2002 r. w Ustrzykach Górnych odbyło się seminarium poświęcone polsko-ukraińskiej współpracy transgranicznej i międzyregionalnej.

Do udziału w seminarium zostali zaproszeni m. in. przedstawiciele powiatu brzozowskiego: Starosta Brzozowski - Z. Błaż, ponadto J. Łach - nauczyciel z Brzozowa oraz Z. Koza - przedsiębiorca posiadający swoją firmę na terenie Brzozowa.

Tematem przewodnim seminarium było przygotowanie polskiej i ukraińskiej strony do aktywizacji współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w ramach Euroregionu Karpackiego z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej dostępnych w ramach programów PHARE – TACIS – INTERREG.

W spotkaniu uczestniczyli reprezentanci woj. podkarpackiego oraz władze administracyjne Obwodu Zakarpackiego (Okręg Użgorodzki, Mukachewo, Berehowo, Włohradowo, Khust, Rakhiv, Perechin, Mizhhirya, Tyachevo, Irshava Distrikt), S. Mytryaceva - Dyr. Wyk. Nar. Instytut Bad. Strateg., Alen Panov – Dyrektor Ukraińskiego Biura Euroregionu Karpackiego, A. Melnychenko – Dyrektor Departamentu Stosunków Międzynarodowych.

Uczestnicy seminarium

Jerzy Łach - nauczyciel SP w Bliznem

Stronę Polską reprezentowali starostowie oraz burmistrzowie reprezentujący samorządy Tarnobrzega, Stalowej Woli, Łańcuta, Jarosławia, Przeworska, Przemyśla, Lubaczowa,

Krosna, Jasła, Sanoka, Ustrzyk Dolnych i Brzozowa.

Seminarium zostało zorganizowane z inicjatywy Dawida Łaska – Dyrektora Biura Polskiego Euroregionu Karpackiego oraz Bogusława Krzanowskiego – Prezesa Stowarzyszenia Euro – Karpaty.

Omówiono przegląd, historię oraz europejskie uregulowania dotyczące współpracy transgranicznej. Dokonano charakterystyki Związku Międzyregionalnego Euroregionu Karpackiego oraz jego ewolucji i reformy. Przedstawiona została charakterystyka oraz zasady korzystania ze środków programów: TACIS CBC SPF, TACIS CBC Micro, Phare SPF.

Seminarium odbywało się w Bieszczadach, nieopodal Halicza i Krzemienia, gdzie od wieków spotykają się granice trzech słowiańskich narodów. W Polsce był to okres poprzedzający Wigilię Świąt Bożego Narodzenia, po stronie ukraińskiej obchodzono święto św. Mikołaja – który jak podkreślił to jeden z uczestników seminarium przybyły z Ukrainy – „przyniósł nam wycieczkę do Polski”.

Opracował: Jerzy Łach

Agencja Repa
Promocyjno - Reklamowa

Wideofilmowanie
Filmy promocyjne
Spoty reklamowe
Projekty graficzne
Multimedialne prezentacje
Witryny Internetowe

Walczak Andrzej
Stara Wieś 514
0-603-242-501

Reklama w telewizji kablowej
Stream Communications
Brzozów, Sanok, Rzeszów, Jasło

Konwersja filmów VHS na Video CD

S-VHS VHS MPEG 1 MPEG 2 Div X :-)

Cyfrowy montaż
Animacje, czołówki
Komputerowe efekty
Hollywood FX Borys FX

REKLAMA Z DRUKARNI

Niekorzystny wpływ zanieczyszczonego powietrza na zdrowie

Ochrona środowiska jest to zespół działań mających na celu racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody, zapobieganie zjawiskom uciążliwym dla środowiska, przywracanie środowiska do właściwego stanu.

Koncepcja ochrony środowiska zakłada nie tylko bierność, lecz także aktywne kształtowanie środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody.

W ochronie środowiska można wyróżnić podstawowe kierunki:

- ochronę i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody,
- ochronę środowisk o szczególnych walorach przyrodniczych,
- ochronę środowiska życia człowieka przed obciążeniami i uciążliwościami w celu zachowania zdrowia z myślą o obecnych, ale i przyszłych pokoleniach.

Zdrowie jest stanem dobrego samopoczucia uwarunkowanym wieloma czynnikami m.in. środowiskowymi.

Jednym z podstawowych warunków zachowania zdrowia jest skład wdychanego do płuc powietrza. Niekontrolowana działalność człowieka doprowadziła do niekorzystnych zmian składu powietrza atmosferycznego.

W powietrzu znajdują się obecnie nie tylko te zanieczyszczenia, które zostały do niego wyemitowane, ale również takie, które powstały w wyniku zachodzących reakcji chemicznych lub fotochemicznych (smog fotochemiczny). Do głównych zanieczyszczeń powietrza należą tlenowe połączenia węgla, azotu, siarki, związki ołowiu, rtęci, kadmu, arsenu. Znaczna część tych trujących związków to ksenobiotyki czyli związki chemiczne, które pojawiły się w środowisku przyrodniczym jako rezultat działania człowieka. Związki te w środowisku przyrodniczym nie występują (chemiczne środki ochrony roślin, detergenty, tworzywa sztuczne) dlatego nie są biologicznie rozkładane.

Oddychanie jest zespołem złożonych procesów związanych z pobieraniem tlenu z powietrza atmosferycznego, a wydalaniem dwutlenku węgla i pary wodnej. Procesy te muszą zachodzić stale w organizmie, gdyż są źródłem energii potrzebnej do przebiegu czynności życiowych. Jeżeli powietrze jest zanieczyszczone to procesy oddychania ulegają zaburzeniu co w zależności od rodzaju, dawki zanieczyszczeń i czasu ekspozycji, powoduje określone stany chorobowe. Spaliny, pochodzące ze spalania paliwa w silnikach wysokoprężnych, są agregatami sferycznymi o niewielkiej średnicy (około 2 mikrometry). Pozostają zawieszone w powietrzu przez pewien czas i łatwo są zainhalowane przez człowieka. Powodują one nacieki w węzłach chłonnych całego układu oddechowego. Produktem niecałkowitego spalania węgla albo jego związków jest tlenek węgla, gaz bez barwy, smaku i zapachu, emitowany głównie przez pojazdy samochodowe, a zwłaszcza podczas postoju pojazdu przy pracującym silniku. Toksyczne działanie tlenu węgla polega na wiązaniu się go z czerwonym barwnikiem krwi – hemoglobina.

Hemoglobina jest chromoproteidem, należy do białek złożonych, posiadających barwną grupę prostetyczną (niebiałkową) – hem. Właśnie hem, którego cząsteczka posiada

atom dwuwartościowego żelaza, wbudowany w układ czteropirolowy, ma zdolność odwracalnego wiązania tlenu.

W normalnych warunkach hemoglobina łączy się z tlenem w oksyhemoglobinę i w tej postaci tlen roznoszony jest do komórek ciała. Tlenek węgla, obecny we wdychanym powietrzu, wykazuje kilkaset razy większe powinowactwo do hemoglobiny niż tlen, dlatego w wyniku jego połączenia z hemoglobiną powstaje hemoglobina tlenowęglowa (karboksyhemoglobina). Wzrost stężenia karboksyhemoglobiny we krwi powoduje niedotlenienia, na które najbardziej wrażliwe są komórki ośrodkowego układu nerwowego. W związku z powyższym przy dużym nasileniu ruchu samochodowego, w dużych miastach, podczas zatrzymania się przed czerwonym światłem dużej liczby samochodów z pracującymi silnikami, mogą u kierowców, pasażerów i przechodzących tam pieszych występować objawy zmniejszenia ostrości widzenia, gwałtownego bólu i zawrotów głowy oraz znacznego wydłużenia się czasu reakcji na bodźce. Takich miejsc powinny unikać szczególnie kobiety w ciąży oraz

matki z małymi dziećmi (układ wydechowy samochodów znajduje się na wysokości nosa i ust jadącego na wózk czy też prowadzącego za rączkę dziecka).

Przy stężeniu karboksyhemoglobiny około 5% występują niekorzystne zmiany czynnościowe serca i płuc. Po dłuższej jeździe w warunkach miejskich kierowcy powinni odpocząć, najlepiej wśród zieleni lub nad wodą.

Na zielonych obszarach występują grzyby glebowe, które utleniają trujący tlenek węgla CO, do dwutlenku węgla CO₂ a ten jest asymilowany przez rośliny zielone i wykorzystywany w procesie fotosyntezy do produkcji związków organicznych magazynowanych w roślinach zielonych.

Reakcje utleniania CO do CO₂ zachodzą o wiele szybciej nad wodą, dzięki dobrej rozpuszczalności dwutlenku węgla w wodzie. Ze względu na te zależności w dużych miastach o dużym nasileniu ruchu samochodowego, okręgach przemysłowych czyli na obszarach o dużym stężeniu tlenu węgla, dużą rolę w oczyszczaniu atmosfery spełniają tereny zielone i akweny wodne. Tlenki azotu to toksyczne gazy o ostrej duszącej woni. Powstają przy spalaniu paliw w wysokich temperaturach, a więc głównie w elektro- i wniach, dużych ciepłowniach, w silnikach samolotowych, samochodowych, podczas produkcji i stosowania nawozów w rolnictwie. Obecne w powietrzu tlenki azotu powodują u człowieka niekorzystne zmiany w płucach, łącznie z ich uszkodzeniem, zmniejszają zdolność krwi do przenoszenia tlenu i mogą być przyczyną powstania nowotworów.

Dwutlenek azotu ma silne właściwości oksydacyjne, które decydują o jego prozapalnym działaniu. Gaz ten łatwo penetruje do dolnych dróg oddechowych, gdzie z wodą tworzy kwasy, które w wyniku zobojętniania zasadami ustrojowymi dają silne toksyczne sole. Utleniają one Fe²⁺ hemoglobiny do Fe³⁺ tworząc methemoglobinę i częściowo nitrozohemoglobinę, co powoduje zablokowanie przenoszenia tlenu. Te przemiany w organizmie powodują opóźnienie w występowaniu objawów zatrucia, jednak po pewnym czasie może wystąpić obrzęk płuc. Dwutlenek azotu

powoduje rozszerzenie naczyń krwionośnych, spadek ciśnienia krwi, bóle i zawroty głowy. Po ekspozycji na NO_2 największe zmiany morfologiczne występują wokół pęcherzyków płucnych i przewodów pęcherzykowatych. (Skurczowi oskrzeli zapobiega kwas askorbinowy, czyli witamina C, który należy do silnych zmiataczy wolnych rodników). Dwutlenek azotu jest obecny zarówno w środowisku zewnętrznym jak i wewnątrz mieszkań (powstaje podczas procesów spalania w piecykach i kuchenkach gazowych). Osoby narażone na dłuższą ekspozycję nawet na wielkie stężenia dwutlenku azotu wykazują wzrost podatności na infekcje dróg oddechowych.

W wyniku stosowania w rolnictwie często nadmiernych ilości nawozów azotowych, powstają w glebie nitrozoaminy o działaniu rakotwórczym. Nitrozoaminy, w reakcji ze skażeniami węglowodorowymi powietrza, tworzą toksyczne fotochemiczne utleniacze jak azotan nadtlenoacetylowy.

Dwutlenek siarki jest bezbarwnym gazem o ostrym zapachu. Powstaje w zakładach energetycznych, przy spalaniu zasilanego węgla i paliw pędnych oraz podczas produkcji kwasu siarkowego i przetwarzaniu rud metalicznych zawierających siarkę. SO_2 działa drażniąco na gardło i oczy, wywołuje objawy złego samopoczucia, obrzęk płuc, znaczny spadek witaminy C w narządach. Wyższe stężenia tego gazu powodują odruchowy skurcz głośni i obrzęk krtani. W atmosferze dwutlenek siarki ulega katalitycznemu lub fotochemicznemu utlenianiu do trójtlenku siarki, który łączy się z parą wodną dając zawieszinę drobnych kropelek kwasu siarkowego. W tej postaci zatrawia wszystkie organizmy żywe.

Kwas siarkowy powoduje poważne zaburzenia mechaniki oddychania, upośledzenie oczyszczania rzęskowego, zapalenie dróg oddechowych. Wiele godzin spędzamy w naszych budynkach mieszkalnych wewnątrz, w których nie zawsze panują warunki sprzyjające zachowaniu zdrowia. U ludzi przebywających w szczelnie zamkniętych, rzadko wietrzonych blokach mieszkalnych, budowanych z płyt oraz w pomieszczeniach biurowców, mogą występować objawy złego samopoczucia, suchość jamy ustnej, bóle głowy, bezsenność, depresje. Są to objawy charakterystyczne dla nowej jednostki chorobowej, tzw. „zespołu chorego budynku”.

Sprawcą tych przykrych objawów są stosowane różnorodne substancje chemiczne, jak masy plastyczne, PCV, farby, lakiery, formaldehyd i inne. Substancje chemiczne po wnikięciu do organizmu tylko częściowo są neutralizowane i wydalane. Nadmiar ich jest magazynowany głównie w tkance tłuszczowej oraz w narządach mięsistych i we krwi. Po przekroczeniu pewnej granicy tolerancji może nastąpić zaburzenie homeostazy i ustanie procesów metabolicznych.

Formaldehyd posiada ostry zapach, a jego pary wywołują podrażnienie błony śluzowej oczu i dróg oddechowych, a przy dłuższej ekspozycji może prowadzić do astmy. Formaldehyd łatwo ulega wchłanianiu w układzie oddechowym i przewodzie pokarmowym. W tkankach występują wiązania krzyżowe białko – DNA (kwas deoksyrybonukleinowy). Jednym z najbardziej rozpowszechnionych zastosowań formaldehydu są żywice mocznikowo-formaldehadowe oraz melaninowo-formaldehadowe. Pianki mocznikowo-formaldehadowe są używane do izolowania budynków (UFFI). Istnieje szereg źródeł zanieczyszczenia formaldehydem powietrza w pomieszczeniach zamkniętych, które są jednocześnie źródłem narażenia ludzi. Należy do nich zaliczyć: palenie papierosów, meble zawierające żywice formaldehydowe, kleje stosowane do parkietów, dywanów i farb. Formaldehyd emitowany jest również ze środków dezynfekujących i piecyków gazowych. W okresie zimowym, mimo niskich temperatur na zewnątrz, w pomieszczeniach

w których jest piecyk gazowy, junkers lub kuchenka, przewody wentylacyjne muszą być drożne. Formaldehyd stosowany jest jako środek dezynfekujący, który niszczy wirusy, bakterie, grzyby oraz pasożyty. Wykazuje on jednak skuteczne działanie tylko przy wysokich stężeniach. Dezynfekcja pomieszczeń szpitalnych powoduje, że stężenia formaldehydu dochodzą do 4000 mikrogramów na metr sześcienny powietrza. Osoby prowadzące dezynfekcję powinny być zaopatrzone w odpowiedni sprzęt ochronny dróg oddechowych, natomiast w pomieszczeniach tych nie powinni przebywać ludzie do chwili, gdy stężenie formaldehydu spadnie poniżej $1,3 \text{ mg/m}^3$ (1 ppm). W pomieszczeniach, gdzie pali się tytoń stężenie formaldehydu wynosi niekiedy 100 ppm. Końcowym efektem przybywania w takich pomieszczeniach jest wzrost częstości występowania chorób układu oddechowego i duże ryzyko wystąpienia astmy.

U dzieci przebywających w schemizowanym środowisku często występuje zespół nadmiernej aktywności psychoruchowej. Dzieci są pobudzone, mają trudności w nauce, nie mogą skupić się na lekcjach, często sprawiają kłopoty wychowawcze. Aby zachować odpowiedni skład chemiczny wdychanego powietrza konieczne jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez ograniczenie produkcji trwałych związków chemicznych, odsiarczanie węgla, regulację gaźników w samochodach, wycofanie z użytkowania pojazdów z złym stanem technicznym, budowanie nowoczesnych oczyszczalni i bezodpadowych technologii przemysłowych, do budowy i wykańczania pomieszczeń mieszkalnych używanie materiałów naturalnych, nieszkodliwych dla zdrowia, właściwe stosowanie nawożenia (kompost zamiast nawozów sztucznych), podnoszenie świadomości ekologicznej. Należy też unikać przebywania w atmosferze dymu tytoniowego. **Światowa Organizacja Zdrowia ostrzega, że w naszym kraju co drugi zgon w wieku około 40 lat wynika z palenia papierosów.** U palaczy papierosów występuje znacznie zwiększona liczba zawałów serca i nagłej śmierci. Ze względu na uszkodzenie śródbłonna naczyń tętniczych, skłonność do zakrzepicy, upośledzenie podaży tlenu i zaburzenia wymiany gazowej w płucach. W wyniku przenikania do organizmu substancji chemicznych ze schemizowanego środowiska, w czasie reakcji zachodzących w organizmie uwalniają się rodniki tlenowe, które w nadmiarze mogą powodować zmiany chorobowe. Wolne rodniki to reaktywne pochodne tlenu, posiadające nieparzystą liczbę elektronów. Powstają w czasie aktywacji komórki m.in. w wyniku przenikania do organizmu z zanieczyszczonego środowiska substancji toksycznych. Związaną z błoną komórki oksydazą NADPH przekształca tlen cząstkowy w rodnik nadtlenkowy $2\text{O}_2 + 2\text{H}^+ \rightarrow \text{O}_2^- + \text{NADPH}^+ + \text{H}^+$. Następnie w wyniku działania dysmutazy podtlenkowej powstaje nadtlenek wodoru $2\text{O}_2^- + 2\text{H}^+ \rightarrow \text{H}_2\text{O}_2 + \text{O}_2$. W normalnych warunkach wolne rodniki powstają w organizmie w niewielkich ilościach w celu niszczenia drobnoustrojów chorobotwórczych. Nadmierne zanieczyszczenie środowiska prowadzi do powstawania wolnych rodników należy spożywać pokarmy zawierające witaminy o właściwościach redukujących B, C oraz selen i magnez (świeże owoce i warzywa, pochodzące z upraw ekologicznych, drożdże).

Miejmy jednak nadzieję, że właściwe podejście do ochrony środowiska, unikanie czynników ryzyka oraz odpowiednie metody diagnostyczne i leczenie wyeliminują z naszego życia wiele groźnych, często śmiertelnych chorób. Większa świadomość zdrowotna umożliwi nam unikanie wielu zagrożeń środowiskowych, ochronę najbliższego środowiska, w którym mieszkamy, pracujemy, a to zaprocentuje w postaci długich lat życia w zdrowiu.

Opracowali: Irena i Waldemar Kędzierscy

UNIA EUROPEJSKA

PAŃSTWA UNII EUROPEJSKIEJ

W kolejnych numerach BGP prezentujemy informacje o poszczególnych państwach członkowskich, wchodzących w skład Unii Europejskiej. Dane te pozwolą Państwu między innymi na poznanie specyfiki danego kraju, jego gospodarki i sektorów przemysłu. Jest to bardzo ważne w dobie, gdy nasz kraj aspiruje do wejścia do Unii Europejskiej.

FRANCJA

Powierzchnia: 547 tys. km²

Ludność: 60 mln

Gęstość zaludnienia: 109 os./km²

Stolica i największe miasto: Paryż

Ustrój: republika parlamentarna

Graniczy z: Belgią, Luksemburgiem, Niemcami, Szwajcarią, Włochami, Andorą, Marokiem i Hiszpanią

Święto narodowe: 14 lipca (rocznica zburzenia Bastylji 1789 r.)

WARUNKI NATURALNE

Francja jest największym krajem europejskim. Na jej terytorium znajduje się najwyższy szczyt w Europie – Mont Blanc w Alpach. Alpy rozciągają się w południowo-wschodniej części kraju na granicy z Włochami i Szwajcarią. Ponad 60 % powierzchni zajmują niziny, którymi spływa do morza pięć rzek: Garonna, Sekwana, Loara, Rodan oraz Saona.

GOSPODARKA

Francja jest wysokorozwiniętym, bogatym krajem o gospodarce rynkowej. W północno-zachodniej części kraju wydobywa się węgiel kamienny i rudy żelaza. Eksploatuje się też niewielkie złoża boksytu, uranu i soli. Boksyt bierze swą nazwę od francuskiej miejscowości, w której był wydobywany – Les Baux. W Pirenejach wydobywa się ropę naftową i gaz ziemny. 70 % wytwarzanej we Francji energii pochodzi z elektrowni atomowych – nieporównywalnie więcej niż w każdym innym kraju.

Francja jest jednym z najbardziej przemysłowo rozwiniętych krajów świata. Przemysł ciężki, to przede wszystkim przetwórstwo ropy naftowej, hutnictwo żelaza, stali i aluminium, produkcja cementu, przemysł papirniczy, chemiczny i elektromaszynowy. Po Japonii, Stanach Zjednoczonych i Niemczech Francja zajmuje czwarte miejsce na świecie w produkcji samochodów. Bardzo duże dochody przynosi turystyka, która rozkwitła szczególnie w Paryżu oraz nad morzem i w górach.

MIASTA

Centrum administracyjnym, finansowym, przemysłowym i kulturalnym Francji jest Paryż. Z całego świata przyjeżdżają turyści, by zwiedzić liczne atrakcje, które oferuje. Marsylia została założona przez Greków 600 lat p.n.e., a następnie rozbudowana przez Rzymian. Obecnie jest głównym portem łączącym Francję z północną Afryką oraz z byłymi koloniami w Afryce zachodniej i centralnej.

ROLNICTWO

Francja jest rolniczym filarem Wspólnoty Europejskiej. Na północy kraju uprawia się głównie pszenicę, ziemniaki, jęczmień i buraki cukrowe. Znaczną część kraju zajmują winnice. Najwięcej wina produkuje się w Langwedocji, jednak najwyższą jakość zapewnia smakoszom Bordeaux. Dość rozpowszechniona jest we Francji hodowla bydła. W górach wypasa się owce. Na terenie całego kraju wytwarza się różne gatunki sera. Około 32 % powierzchni kraju przeznaczona jest pod uprawy, 25 % stanowią pastwiska, natomiast 27 % jest zalesione.

Komitet Ekonomiczno-Społeczny

Historia Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (Economic and Social Committee) sięga 1958 r., kiedy to został on utworzony, na mocy Traktatów Rzymskich, jako wspólna instytucja EWG i EURATOMU. Jest to organ doradczy, zadaniem którego jest wyrażanie opinii na temat polityki gospodarczej i społecznej w ramach Wspólnot Europejskich oraz w sprawach mogących nieść z sobą reperkusje dla sytuacji ekonomicznej i społecznej we Wspólnotach. Członkami Komitetu są osobistości ze świata gospodarczego, związkowego, przedstawiciele konsumentów, reprezentanci różnych zawodów i grup społecznych, których opinie mogą pomóc pozostałym organom WE w należyтым wywiązywaniu się ze swych obowiązków.

Komitet składa się z 222 członków pochodzących z poszczególnych krajów UE, w tym z Niemiec, Francji, Włoch i Wielkiej Brytanii - po 24 osoby, Hiszpanii - 21, Austrii, Belgii, Grecji, Holandii, Portugalii i Szwecji - po 12, Danii, Finlandii i Irlandii - po 9 oraz z Luksemburga 6 osób. Członków Komitetu nominuje jednomyślnie Rada UE, na podstawie wniosków przedstawionych przez poszczególne rządy państw członkowskich, na których musi się znaleźć dwukrotnie więcej nazwisk niż liczba miejsc przypadających w Komitecie danemu krajowi. Mandat członkowski Komitetu trwa cztery lata. Według uzgodnionego w grudniu 2000 r. Traktatu Nicejskiego, skład Komitetu Ekonomiczno-Społecznego nie przekroczy w przyszłości pułapu 350 osób. Krajom negocjującym obecnie warunki akcesji do UE przyznano następującą liczbę miejsc w Komitecie: Polsce - 21, Rumunii - 15, Czechom, Węgrom i Bułgarii - po 12, Słowacji i Litwie - po 9, Łotwie, Słowenii i Estonii - po 7, Cypru - 6 oraz Malcie - 5. Nominacja proponowanych przez państwa członkowskie kandydatów na członków Komitetu będzie się odbywać w przyszłości na podstawie decyzji Rady UE podejmowanej kwalifikowaną większością głosów. Komitet Ekonomiczno-Społeczny dzieli się na trzy podstawowe grupy reprezentujące interesy pracodawców, pracobiorców i inne środowiska gospodarczo-społeczne (w tym konsumentów). Ponadto, w ramach Komitetu funkcjonują też grupy branżowe: ekonomiczna, finansowa i walutowa; stosunków zagranicznych; spraw socjalnych, kultury i edukacji; ochrony środowiska; zdrowia i konsumentów; rolnictwa i rybołówstwa; rozwoju regionalnego i planowania przestrzennego; przemysłu, handlu, rzemiosła i usług; transportu, energii i badań jądrowych. Komitet Ekonomiczno-Społeczny przygotowuje i udostępnia pozostałym organom WE opinie na temat określonych kwestii o wymiarze ekonomicznym i społecznym. Opinie te mogą być sporządzane na wniosek innych organów UE (często są one bezwzględnie wymagane traktatowo), lub też z własnej inicjatywy Komitetu. Nie są one formalnie wiążące ani dla Komisji Europejskiej, ani dla Rady UE, chociaż są zwykle brane pod uwagę przy podejmowaniu stosownych decyzji przez te organy. Opinie są przyjmowane na zgromadzeniu plenarnym Komitetu zwykłą większością głosów. Siedzibą Komitetu Ekonomiczno-Społecznego jest Bruksela.

Opracował: Piotr Tusz

www.serwis-malolata.prv.pl www.brzozow.com

23

UWAGA WIRUSY!!!

Wirus komputerowy (ang. Virus) jest to program posiadający zdolność samodzielnego powielania się i przenoszenia się na inne komputery. Drogą „infekcji” mogą być wszelkiego rodzaju nośniki danych oraz media komunikacyjne. Dawniej wirus uruchamiany był przez uruchomienie zainfekowanego programu. Obecnie wirus niejednokrotnie nie wymaga uruchomienia przez ofiarę zainfekowanego pliku - oprogramowanie komputera, mające za zadanie jak najbardziej ułatwić życie użytkownikowi, automatycznie uruchamia pliki i wykonuje różnorakie zadania. Wirusy komputerowe są bardzo zróżnicowane pod względem działania - począwszy od „nieszkodliwych” wirusów samopowielających się, poprzez wirusy infekujące pliki, do wirusów niszczących pliki, a nawet całe zawartości dysków twardych.

Inną grupą złośliwych programów, przez niektórych nie zaliczanych do wirusów, są **konie trojańskie** (ang. Trojan Horse). Koń trojański jest to forma programu w programie - aplikacja oprócz podstawowej funkcji posiada funkcję ukrytą pozwalającą osobom trzecim na dostęp do zasobów lub przejęcie kontroli nad systemem ofiary.

Robak - program który wysyła swoje kopie przez połączenie sieciowe do innych systemów komputerowych. W odróżnieniu od wirusa robak nie potrzebuje programu nosiciela, ale jest samodzielnym programem wykonywalnym. Robak wyszukuje i zmienia dane na dysku twardym lub w pamięci. Zmiana może polegać na zastąpieniu części znaków liczbami lub na przestawieniu bajtów. Pewne programy mogą wciąż działać, lecz dane ulegają nieodwracalnemu zniszczeniu.

Królik - program wykorzystujący w pełni określone zasoby systemu na skutek nie kontrolowanego powielania się (np.: pełne wykorzystanie pamięci dyskowej albo pełne zajęcie czasu CPU). Króliki były jakby pierwszymi wirusami (dziś już niespotykane).

Muł trojański - program który będzie emulował pewne aspekty standardowego zachowania systemu, takie jak zachęta do zarejestrowania się z zamiarem gromadzenia haseł systemowych lub kodów identyfikujących.

Ostatnią grupą są tzw. **falszywki** (ang. Hoax). Są to wiadomości poczty elektronicznej o „nowym super niebezpiecznym wirusie, na którego nie ma jeszcze lekarstwa”. Ideą tego typu wirusów jest przeciążenie serwerów pocztowych i łącz sieciowych - nieświadomi użytkownicy rozsyłają tą wiadomość, w dobrej wierze, do wszystkich swoich znajomych. Swoją drogą jest to dokładnie to, co robią wirusy pocztowe (ang. Worm), z wyłączeniem niszczyielskiej działalności, które samoczynnie rozsyłają się do osób znajdujących się w książce adresowej ofiary). Poza zapchaniem skrzynek pocztowych

i wzmożeniem ruchu te wirusy nie mają działania niszczącego. Wyjątkiem jest tu tzw. Wirus Albański.

Typowe objawy zarażenia wirusem komputerowym:

- wolniejsze działanie programu
- zmiana wielkości pliku
- brak pliku
- zablokowanie urządzenia (np. klawiatury)
- „ciężka” praca napędu bez powodu
- niezaplanowane efekty graficzne i/lub dźwiękowe
- zawieszanie się programów

Jak się bronić przed infekcją ? To proste nie dać wirusowi możliwości dostania się do naszego komputera.

Jest na to wiele sposobów. Najważniejsze jest, aby zdać sobie sprawę z zagrożenia i z możliwych dróg infekcji. Najpopularniejszą obecnie **drogą infekcji jest poczta internetowa**. Jest to wspólna droga dla wielu wirusów wykorzystujących błędy w programach klienckich poczty. Poprzez pocztę wirus może przedostać się na dwa główne sposoby: przez załącznik, lub przez skrypty zawarte w treści listu. Ważne jest aby utrzymać oprogramowanie klienckie poczty internetowej możliwie jak najbardziej zaktualizowane.

Dużym problemem są **załączniki**. Tu problem jest głębszy - dawniej wystarczyło nie otwierać załączników od nieznanego nadawcy, obecnie wirusy (a raczej ich twórcy) są sprytniejsze i możemy je otrzymać od naszych znajomych, nawet bez ich wiedzy. Istnieje lista rozszerzeń plików mogących potencjalnie przenosić wirusy - są to głównie pliki wykonywalne i skrypty, ale ich liczba stale rośnie wraz z inwencją twórców wirusów. Nie uruchamianie załączników na pewno uchroni nas przed wieloma wirusami, ale czy to jest rozwiązanie?

Kolejną drogą infekcji są różnego rodzaju **nośniki** - począwszy od dyskietek, płyt, pamięci zewnętrznych po dyski twarde przynoszone przez znajomych. Tu najczęściej musimy uruchomić zainfekowany plik aby zainfekować nasz system. Oczywiście są wyjątki - dyskietki startowe, płyty CD z autostartem czy dysk z własnym systemem z którego uruchamiamy komputer. Kolejną drogą jest lokalna sieć komputerowa. Istnieją już wirusy zdolne samodzielnie przenosić się poprzez sieć na udostępnione zasoby sieciowe. Ale z tym można sobie bardzo łatwo poradzić - należy pamiętać, aby udostępnienia jakie tworzymy były dostępne tylko do odczytu. Wszystkie zbędne udostępnienia warto wyłączyć aby podnieść bezpieczeństwo naszego systemu.

Program antywirusowy jest obecnie niezbędnym dodatkiem do systemu dla każdego użytkownika komputera. Na rynku jest wiele programów antywirusowych, począwszy od wersji komercyjnych instalowanych w całości na komputerze, poprzez skanery internetowe do darmowych wersji

dla użytkowników domowych. Najpopularniejsze w Polsce komercyjne programy to MKS Vir firmy MKS, McAfee firmy Network Associates i Norton Antivirus firmy Symantec. Programy antywirusowe mają dwojakie działanie - po pierwsze działają jako skaner istniejących plików na dyskach i innych nośnikach, po drugie posiadają część rezydentną, która sprawdza na bieżąco uruchamiane i kopiowane pliki (OnAccess Scanner). Programy antywirusowe nie działają skutecznie bez aktualnych bibliotek antywirusowych, dlatego ważne jest, aby dbać o ich uaktualnianie. Warto przynajmniej raz na tydzień sprawdzić co pojawiło się nowego i czy nie ma nowej biblioteki. Dodatkową funkcją programów antywirusowych jest skaner heurystyczny (ang. Heuristic Scanner), który nie szuka konkretnych, już rozpoznanych wirusów - on szuka programów działających jak wirus. Jego skuteczność nie jest zbyt wysoka, ale może się sprawdzić, gdy podejrzewamy infekcję, a program antywirusowy nic nie wykrywa.

Poniższe podpowiedzi mogą być potraktowane jako noworoczne zobowiązania na 2003 rok. Opanowanie ich z pewnością pomoże w chronieniu systemu informatycznego firmy, a poza tym nie kosztuje zbyt wiele.

Zawsze skanuj programem antywirusowym pliki, które odbierasz lub wysyłasz e-mailem.

W wielu przypadkach wiadomości są skanowane na serwerze poczty. Jednakże nie oznacza to, że należy zaprzestać robienia tego samemu. Warto robić to nawet wtedy, gdy program antywirusowy robi to automatycznie w twoim komputerze. Podobnie skrajne środki ostrożności powinny być podjęte w sytuacji, gdy podpisujemy swoje wiadomości elektronicznie, lub je szyfrujemy..

Odmawiaj przyjęcia nieoczekiwanych wiadomości, a szczególnie tych posiadających załączniki.

Nieoczekiwany e-mail mógł zostać wysłany automatycznie przez zainfekowany komputer. Wirus używa listy adresowej osoby trzeciej by uśpić twoją czujność. Zawsze lepiej jest zapytać nadawcę, czy rzeczywiście wysłał podejrzany list. Jeżeli nie zrobił tego świadomie, należy list usunąć, tak jak gdyby zawierał poufne materiały nie przeznaczone dla ciebie.

Uważaj na pliki z podwójnym rozszerzeniem.

Aby oszukać użytkownika wiele wirusów używa podwójnego rozszerzenia w nazwie pliku załącznika. Gdy komputer jest tak skonfigurowany, by ukrywać rozszerzenia, użytkownikowi może wydawać się, że załącznikiem jest niegroźny obrazek, lub inny dokument, który może nie zawierać wirusa. Gdy plik zostanie otwarty, wirus uruchomi się i zainfekuje system. Zapobiec temu można konfigurując komputer tak, by zawsze pokazywał rozszerzenia plików, a następnie należy upewnić się, jakiego typu jest otwierany plik.

Przestrzegaj zasad filtrowania poczty.

Jeżeli w twojej firmie obowiązują zasady filtrowania poczty, nie staraj się ich omijać. Te zasady zostały ustanowione dla bezpieczeństwa twojego i ludzi, z którymi prowadzisz korespondencję.

Unikaj wiadomości w formacie HTML, używaj tekstów.

Istnieją wirusy, które potrafią ukryć się w wiadomościach HTML. Gdy piszesz wiadomości czystym tekstem (bez formatowania HTML) możesz zapobiec rozszerzaniu się niebezpiecznego kodu.

Uważaj na notebooki.

Komputery przenośne stanowią spore zagrożenie, gdyż są zwykle odłączone od sieci komputerowej firmy i mogą nie otrzymać wszystkich uaktualnień oprogramowania. Powinien istnieć równoległy system aktualizacji oprogramowania przeznaczony specjalnie dla komputerów przenośnych, który zapewni aktualność oprogramowania antywirusowego również na tych maszynach.

Nie staraj się rozwiązywać problemów z wirusami na własną rękę.

Jeżeli uważasz, że wirus zainfekował Twój komputer, nie staraj się go wyleczyć samemu. Istnieje możliwość uruchomienia wirusa i rozniesienia infekcji na całą sieć komputerową. Zawiadom administratora systemu, który prześle podejrzany plik ekspertom, którzy są w stanie przeskanować plik w odizolowanym środowisku, by stwierdzić czy zagrożenie jest realne.

Nie daj się zastraszyć. Ignoruj niesprawdzone informacje o wirusach (hoaxy).

Taka wiadomość ma zwykle postać ostrzeżenia przed wirusem, który rozprzestrzeni się po Internecie.

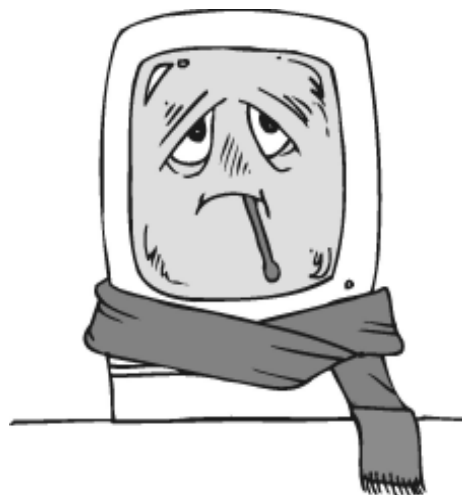
Jednocześnie list taki zawiera instrukcję, aby przesłać go do jak największej liczby użytkowników, by ochronić ich w ten sposób przed atakiem. Jeżeli nie jesteś pewien czy otrzymałeś informację prawdziwą, czy nie, zawsze przed przesłaniem jej dalej sprawdź jej wiarygodność w doniesieniach firm zajmujących się problematyką antywirusową.

Nie strasz bez powodu.

Zanim podniesiesz alarm, upewnij się, że rzeczywiście masz do czynienia z wirusem komputerowym.

Bądź na bieżąco.

Czytanie doniesień na temat bezpieczeństwa w systemach informatycznych jest podstawą zrozumienia zagrożenia, w wielu przypadkach pozwala po prostu na jego uniknięcie.

Pamiętajmy !!!

Komputery są jak ludzie, o każdego trzeba dbać, aby nagle nie zachorował.

•ródło: Internet

Opracował: Dariusz Supel

ROLNICY O UNII EUROPEJSKIEJ

W dniu 19 grudnia 2002 r. na spotkaniu, które zostało zorganizowane przez Starostę Brzozowskiego, Wojewódzki Ośrodek Doradztwa

Rolnicy zaproszeni na spotkanie

Rolniczego w Boguchwale oraz Powiatowy Punkt Informacji Europejskiej w Brzozowie, rolnicy z terenu powiatu

brzozowskiego, dyskutowali o wejściu Polski do UE.

Podczas szkolenia rolnicy, sołtysi i samorządowcy zastanawiali się nad skutkami wejścia Polski do UE. Wszelkie aspekty dotyczące zarówno pozytywnych, jak i negatywnych stron wejścia polskiego rolnictwa do UE przybliżyli zaproszeni eksperci: Andrzej Moszczyński i Halina Sikora z Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, w referatach: *Sektorowy Program Operacyjny - Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Rolno-Spożywczego i Rozwój Obszarów Wiejskich - Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich - Instrumenty i Warunki Wsparcia Gospodarstw* oraz Lech Gąsiorowski, który omówił wspólną politykę rolną UE.

Wicestarosta Brzozowski - Janusz Draguła

Poruszane tematy spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony rolników i wzbudziły ożywioną dyskusję. Wyjaśniono wiele kwestii w tym, jakże aktualnym obecnie, temacie.

Rzecznik Prasowy
Starostwa Brzozowskiego
Magdalena Pilawska

Statuetki „Indywidualności Roku 2002 w regionie brzozowskim” - wręczone

Tradycją stały się już coroczne wręczenia Statuetek Indywidualnościom Roku 2002 w regionie brzozowskim, organizowane przez Muzeum Regionalne im. Adama Fasznachta w Brzozowie oraz Redakcję miesięcznika „Wiadomości Brzozowskie”.

Tegoroczna uroczystość miała miejsce 26 stycznia br. i jak zawsze cieszyła się dużym zainteresowaniem społeczności brzozowskiej. Kapituła VIII już edycji konkursu, w składzie: Halina Kościńska, Zbigniew Kościński, Mariusz Kaznowski, Augustyn Baran, Lucjan Krynicki i Jan Wolak, statuetki „Indywidualność Roku 2002” przyznała ks. infułatowi Julianowi Pudło, w dowód wdzięczności i uznania za 50 lat pracy duszpasterskiej i szczególnie wkład w ratowanie brzozowskiej świątyni, Tadeuszowi Zygarowiczowi - właścicielowi firmy ALTA, za tworzenie nowych miejsc pracy w regionie i wspieranie różnorodnych inicjatyw kulturalnych oraz Kazimierzowi Barańskiemu - policjantowi Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Brzozowie, który nieustannie propaguje wiedzę o bezpieczeństwie ruchu drogowego we wszystkich szkołach powiatu.

Atrakcją tegorocznego spotkania była wspaniała oprawa artystyczna. Zaproszeni goście mieli okazję wysłuchać wyśmienitego koncertu kwartetu smyczkowego Aleksandra

„Bogu sercem” - od lewej ks. infułat Julian Pudło,
Tadeusz Zygarowicz, Kazimierz Barański

Berkowicza z Rzeszowa oraz mogli obejrzeć wystawę „Malarstwo Magdaleny Wyżykowskiej”. Autorka wystawy, choć obecnie mieszka i pracuje w Krośnie, pochodzi z położonego w okolicy Brzozowa - Jasionowa.

Fot. Archiwum „Wiadomości Brzozowskich”

Opracowała: Magdalena Pilawska

„Listonosz” czyli gołąb pocztowy

biologicznego zegara, a także z magnetyzmu ziemskiego.

Hodowcy gołębi z Belgii, Holandii i Niemiec zwracają szczególną uwagę, że upierzenie gołębia należy do najważniejszych części motoru gołębia. Duża większość lekarzy weterynaryjnych, liczących się na zachodzie, uważa, że okres pierzenia obciąża o wiele bardziej organizm gołębia niż

wychów młodych lub loty. Dlatego obowiązkiem każdego hodowcy jest w tym okresie objąć całe stado szczególną troską, podając im mieszankę pierzeniową, wiele odżywek mineralnych i witaminowych, pomocnych w prawidłowej zmianie upierzenia.

Od biblijnych czasów Noego, w starożytnym Egipcie, Grecji i Rzymie, w słynnych bitwach pod Waterloo i Verdun, gołębie pocztowe przenosiły przez setki kilometrów radosne i tragiczne wieści, pokonując burze piaskowe i ognie zaporowe. W czasach, gdy ptaki te umożliwiały szybkie przekazywanie informacji, ceniono je szczególnie, a liczni hodowcy pracowali nad doskonaleniem różnych ras i odmian. Gołębie pocztowe łączyły wspólne cechy: szybki lot, wytrwałość, zmysł orientacji, a przede wszystkim zdolność do powracania jak najszybciej, po prostej linii, do swego gołębnika, z miejsc oddalonych o setki kilometrów, z nieznanymi okolic, nieraz w zupełnych ciemnościach lub w złych warunkach atmosferycznych. Nad wytłumaczeniem zagadki tych zdolności uczeni prowadzą badania, które niewiele wyjaśniają. Stwierdzono tylko, że wyładowania atmosferyczne, czy emitowane fale radiowe zakłócają i opóźniają lot gołębia, lecz nie powodują trwałej dezorientacji.

Gołąb pocztowy, zwany również listonoszem, posiada specyficzne właściwości psychiczne i fizyczne. Jego orientacja w przestrzeni umożliwia powrót do gołębnika z odległości dochodzących do 2000 km przy prędkości nawet do 100km/h. Gołębie mają krępa budowę oraz małe głowy. Swoje młode karmią specjalnym mleczkiem wytwarzanym w wolu.

Należą do nielicznych ptaków, które posiadają umiejętność ssania (piją wodę bez nieustannego odchyłania głowy do tyłu). Długość ciała gołębia pocztowego wynosi ok. 35 cm. Rozmnażanie - samica składa 2 jaja w gnieździe, pisklęta wykluwają się po ok. 18 dniach. Ta rasa ptaków o metalicznym połysku piór żywi się nasionami. Gołąb wyhodowany został w Belgii mniej więcej 200

fol. 2

Równie ważny jest okres zimowy. To dla gołębi okres wypoczynku i lenistwa, nie możemy jednak w tym czasie ich zaniedbywać. Gołębie nie mogą być zapasione, ale również nie mogą być wychudzone. Pamiętajmy, że w tych mroźnych miesiącach gołąb potrzebuje witamin i minerałów, których to my musimy mu dostarczyć. W tym okresie zmienia się również zawartość mieszanek. Musimy mieć na uwadze i nie dopuścić do tego, aby organizm gołębia nie gromadził tłuszczu. Pod koniec grudnia dobrze jest, aby mieszanki zawierały około 70 - 80% jęczmienia. Okres zimowy to również okres wystaw. Kto chce w nich uczestniczyć i osiągnąć sukces, musi zadbać o to, aby gołębie posiadały bogate i piękne upierzenie, czyste pióra i kończyny oraz były w pełni zdrowe. Takie gołębie powinny być karmione mieszankami wzbogaconymi o 20% nasion roślin oleistych.

fol. 1

lat temu. Krzyżowanie ras: gołębia orientального, dragona, gołębia leodejskiego, gołębia brukselskiego i gołębia antwerpskiego przyczyniło się do powstania rasy gołębia pocztowego. Ta rasa gołębi była wykorzystywana głównie do przekazywania informacji. Gołębie pocztowe zasłużyły się podczas drugiej wojny światowej, niektóre z nich zostały odznaczone wysokimi odznaczeniami bojowymi. Aby powrócić do swojego gołębnika z jakiegś odległości gołębie pocztowe muszą się czymś kierować - jest to kąt padania promieni słonecznych w stosunku do oczu w danej godzinie ich

Każdy hodowca powinien zapewnić bezproblemowy start i przebieg godów swoim podopiecznym. Musimy zadbać o optymalne przygotowanie gołębi do rozplodu. Od tego zależy prawidłowe wychowanie przyszłych młódek i być może bardzo dobrych lotników. Zarówno hodowcom lotującym gołębiami, jak i hodowcom nie biorącym udziału w lotach zależy na wychowaniu pięknych, silnych i zdrowych potomków. Hodowca musi zadbać o prawidłowy dobór par. Każdy ma swój system łączenia gołębi w pary. Jedni biorą pod uwagę pochodzenie gołębi, inni wielkość gołębia, obwód oka itp., a jeszcze inni obydwie metody razem. Każdy chce uzyskać jak najlepiej sprawujące się w lotach potomstwo. Pierwszy i drugi leg nadaje się do tego celu najlepiej.

Wszystkim „listonoszom” życzymy udanych lotów.

Opracowała: Magdalena Pilawska

SUKCESY UCZNIÓW Z BRZozowa W LICEALIADZIE

Po sukcesach w powiatowej i rejonowej Licealiadzie w piłce ręcznej i tenisie stołowym młodzież brzozowskich szkół średnich godnie reprezentowała powiat brzozowski w finałach wojewódzkich.

Piłkę ręczną reprezentowały drużyny dziewcząt i chłopców z Liceum Ogólnokształcącego. W zawodach, które odbyły się 17 grudnia 2002 w Kolbuszowej obie drużyny walczyły o czołowe miejsca w klasyfikacji województwa podkarpackiego.

Drużyna dziewcząt zajęła ostatecznie 6 miejsce w województwie, natomiast drużyna chłopców – wysokie 5 miejsce.

Klasyfikacja końcowa finału wojewódzkiego Licealiady w piłce ręcznej:

dziewczęta:

1. LO KOLBUSZOWA
2. I LO RZESZÓW
3. LO LUBACZÓW
4. II LO SANOK
5. LO RUDNIK
6. **LO BRZOZÓW**
7. ZST MIELEC
8. ZS IWONICZ
9. ZST LEŻAJSK
10. ZS Nr 2 NOWA DĘBA
11. ZSP Nr 5 KROSNO
12. ZSSCiO JAROSŁAW

chłopcy:

1. ZSEiO PRZEMYSŁ
2. V LO MIELEC
3. LO KOLBUSZOWA
4. I LO SANOK
5. **LO BRZOZÓW**
6. ZSEi. RZESZÓW
7. ZS TARNOBRZEG
8. ZS TRZCINICA
9. LO BŁĄŻOWA
10. ZS Nr 2 STAŁOWA W.
11. ZSP Nr 5 KROSNO
12. LO JAROSŁAW

Drużyny występowały w następujących składach:

dziewczęta:

Katarzyna Piątek-bramkarz, Magdalena Klimek-bramkarz, Anna Telesz, Barbara Wójcik, Małgorzata Wydrzyńska, Paulina Boczar, Renata Stepek, Dorota Haręzga, Aleksandra Cwiakała, Beata Sienkiewicz.

Opiekunem zespołu jest Magdalena Kaczkowska.

chłopcy:

Marcin Wróbel-bramkarz, Łukasz Armata, Paweł Bania, Robert Wróbel, Rafał Antoń, Marek Gładysz, Grzegorz Szajna, Dariusz Domaradzki, Łukasz Gasparec.

Opiekunem zespołu jest Anna Cyparska.

Finał wojewódzkiej Licealiady w tenisie stołowym z udziałem drużyn szkół powiatu brzozowskiego odbył się 16 grudnia 2002 w Tarnobrzegu. Udział wzięły drużyny:

Zespołu Szkół Ekonomicznych (dziewczęta)

Zespołu Szkół Budowlanych (chłopcy)

Liceum Ogólnokształcącego (chłopcy).

Klasyfikacja końcowa finału wojewódzkiego w tenisie stołowym:

dziewczęta:

1. ZSP Nr 5 KROSNO
2. ZS STRZYŻÓW
3. LO TARNOBRZEG
4. I LO SANOK
5. II LO RZESZÓW
6. ZS BRZOSTEK
7. ZS Nr 3 TARNOBRZEG
8. I LO PRZEMYSŁ
9. **ZSE BRZOZÓW**
10. ZSE DĘBICA

chłopcy:

1. ZSP Nr 5 KROSNO
2. ZST LEŻAJSK
3. ZS OLESZYCE
4. ZSO TARNOBRZEG
5. **LO BRZOZÓW**
5. **ZSB BRZOZÓW**
7. I LO ŁAŃCUT
8. ZS ROPCZYCE
9. ZS Nr 2 STAŁOWA W.
10. ZS OLESZYCE

Drużyny wystąpiły w składach:

Zespół Szkół Ekonomicznych: Anna Kornecka, Agnieszka Boroń.

Opiekun: p. Zofia Rymarz.

Zespół Szkół Budowlanych: Dariusz Dydek, Piotr Florek.

Opiekun: p. Krzysztof Urbanek.

Liceum Ogólnokształcące: Rafał Antoń, Michał Wadas.

Opiekun: Maria Stemulak.

Tak wysokie pozycje w klasyfikacji województwa podkarpackiego to z pewnością ogromny sukces reprezentantów brzozowskich szkół średnich. Słowa uznania należą się zarówno dla zawodników (za ducha walki sportowej) jak i ich opiekunów (za bardzo dobre przygotowanie młodzieży).

Opracowała: Magdalena Kaczkowska

Uczniowie „pobili” nauczycieli

2 : 3

16 grudnia 2002 r. z inicjatywy Samorządu Szkolnego i jego opiekunki Agnieszki Sabat w ZSB odbył się mecz

siatkówki nauczyciele kontra uczniowie. Dochód ze sprzedaży biletów został przeznaczony na zakup prezentów

gwiazdkowych dla dzieci z brzozowskiego „Caritasu”.

Opracowała: Halina Baran

KRZYŻÓWKA

Reżyser „Matki królów”	Czynnik członkowie grupy	Wynagrodzenie	Gatunek koniaku	Druh, kamrat	Splywa z czoła	Napad, napaść
18		5		15		
Pali się w świecy				Kamień ozdobny		
Odswięt-ny strój siędzięgo			19	Nakłanianie, kuszenie	14	
Gatunek kaczk	7			Buduje gniazda		16
	13			Na rodzinne zdjęcia	6	Członek kapituły
Kompozycja Straussa			Podkaszany taniec	2		Prekursor
Splawia drewno; onyl	Sznur kowboja	Angielska lub procentowa	Miś z Australii	Połozenie, sytuacja życiowa		Dawniej wzywały na wojnę
		17		Oslona maszyny	1	
Półka poza boiskiem			„Miara” szczęścia		20	
Do smarowania dachów				Ponaglenie na piśmie	8	22
Szpadel, rydel	11	Bank w grze	4	Twarz, oblicze	9	3
			12	Indyjski asceta	21	

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie -
- aforyzm Novalisa.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

HOROSKOP

BARAN (21 II – 20 IV)

Uda Ci się uporządkować własne życie zawodowe, dzięki czemu poczujesz się rozluźniony i pewny siebie. Sprawy finansowe będą się układały raczej dobrze. Masz okazję na spełnienie planów. W miesiącu lutym przeżyjesz coś wielkiego, co przywróci Ci wiarę w przyszłość.

BYK (21 IV – 21 V)

Życie zawodowe znów zacznie Cię cieszyć, bo wszystko przychodzi Ci będzie bez większego wysiłku. Świetnie dogadywać się będziesz z szefem. Otrzymasz środki na sfinalizowanie jakiejś szczególnie ważnej dla Ciebie inwestycji. W połowie miesiąca spotkasz kogoś, przy kim odczujesz, że wzajemne porozumienie może dać Ci wiele radości.

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI)

Zadziwi Cię wyjątkowy przyływ energii. Twoja kariera zawodowa nabierze tempa. Uda Ci się zrealizować wszelkie ważne sprawy, które ostatnio zaplanowałeś. Otrzymasz nagrodę. Przestaniesz rozpamiętywać dawne sprawy i zaczniesz myśleć o przyszłości. Masz szansę na nową wartościową przyjaźń.

RAK (22 VI – 23 VII)

Wykorzystaj fakt, że jesteś w świetnej formie. Pod koniec lutego wszelkie sprawy urzędowe pójdą Ci jak z płatka. Twoja energia pozwoli Ci bez specjalnego wysiłku uporać się z kłopotami. Masz dobre pomysły, ale nie ujawniaj ich każdemu. Spełni się nie długo jakieś Twoje skryte marzenie.

LEW (24 VII – 23 VIII)

W pracy warto teraz liczyć na rzetelną pomoc przyjaciół, a nawet nowych znajomych. Wskazane są częste wyjazdy i spotkania towarzyskie. Na początku miesiąca przeżyjesz emocje związane z finansami. Ku własnemu zaskoczeniu odkryjesz, że dysponujesz większym kapitałem niż przypuszczałaś.

PANNA (24 VIII – 23 IX)

Trwa Twoja doskonała passa w pracy. Możesz bez obawy poszerzać działalność, zmieniać jej kierunki, a nawet w ogóle zmienić miejsce pracy. Nie powinieneś się obawiać, że w przyszłości zmiany te okażą się niefortunne. Twoja kariera zawodowa nabierze tempa.

WAGA (24 IX – 23 X)

Potrąfisz dostrzec to, czego przeciętny człowiek nie zauważa. W pracy rozpęd, ale też i problemy, choć gwiazdy Ci już sprzyjają i kłopoty powinny niebawem się skończyć. Nowe transakcje możesz zawierać już od początku miesiąca. Twoje ambicje bardzo często przewyższają możliwości.

SKORPION (24 X – 22 XI)

Twoja intuicja oraz skłonność do ulegania emocjom pomogą Ci teraz w pracy i finansach. Poznasz osobę, dzięki której zrealizujesz jakieś swoje wielkie marzenie zawodowe. W pracy zapomnisz o stresach i poczujesz się panem swojego losu. Zaczną procentować fundusze, które ostatnio zainwestowałeś.

STRZELEC (23 XI – 22 XII)

Wreszcie możesz pokazać, jaki jesteś świetny. Staniesz się bardziej pewny siebie, będziesz tryskać humorem. Zapowiada się niezwykle, obfitujący w nowe propozycje, dobry kres. Nie zapomnij się więc mało ważnymi sprawami. Skup się na naprawdę istotnym przedsięwzięciu. Niebawem ktoś zaproponuje Ci wspólną podróż.

KOZIOROŻEC (23 XII – 20 I)

W tym miesiącu możesz sporo zdziałać, dopisze Ci szczęście. Możesz liczyć na poparcie ze strony otoczenia. W konfliktowych sprawach zawsze ktoś się za Tobą ujmie i Cię poprze. Dla wolnych Koziorożców nadszedł czas – nowych, sercowych podbojów.

WODNIK (21 I – 19 II)

W pracy i finansach to wymarzone dni. Nie pojawiają się żadne zagrożenia, przeciwnie: najbliższy czas może przynieść wydarzenia korzystne dla Twojej kariery. W tym miesiącu wygrasz bitwę o szczęście w miłości, jeśli zachowasz się z wdziękiem i nie zapomnisz o partnerskim podziale ról.

RYBY (20 II – 20 III)

Miesiąc luty przyniesie Ci trochę zawirowań. Uda Ci się wiele osiągnąć w pracy i finansach, ale poczekaj do 25 lutego. Wiele kontaktów towarzyskich i oryginalnych pomysłów wpłynie na Ciebie bardzo ożywczo. To dobry moment do załatwienia zaległych spraw.

WAFRO

Firma „WAFRO” Sp. z o.o.

WYKONAWSTWO - INSTALACJE
HANDEL - TECHNIKA GRZEWcza
PRODUKCJA - KOŁNIERZE STALOWE
OSPRZĘT TELEKOMUNIKACYJNY
PROJEKTOWANIE, SERWIS
AGENCJA REKLAMY

ZARZĄD FIRMY:

36-200 BRZOZÓW, ul. Bielawskiego 1
 tel. (013) 43 09 200, fax. (013) 43 09 225
 wafro@pro.onet.pl, wafro@wafro.pl
 skrytka pocztowa 60, www.wafro.pl

BIURA TECHNICZNO-HANDLOWE:

31-223 Kraków	ul. Pachońskiego 9	tel./fax (012) 415 96 30	krakow@wafro.pl
36-200 Brzozów	ul. Mickiewicza 21	tel./fax (013) 43 09 227	brzozow@wafro.pl
35-232 Rzeszów	ul. Miłocińska 1a	tel./fax (017) 86 35 587	rzeszow@wafro.pl
38-400 Krosno	ul. Składowa 9	tel./fax (013) 43 61 538	krosno@wafro.pl

AGENCJA REKLAMY:

35-232 Rzeszów
 ul. Miłocińska 1a
 tel./fax (017) 86 37 518
 grafik@wafro.pl

RESTAURACJA ALTA

Brzozów
 ul. 3 Maja 70

**Organizacja wesel, bankietów,
 konferencji, chrzcin
 i innych imprez okolicznościowych**

**Możliwość organizacji imprezy
 w Restauracji ALTA
 (sala klimatyzowana do 120 osób).**
 Dysponujemy miejscami noclegowymi dla 50 osób

**Kompleksowa organizacja
 imprez wyjazdowych
 w miejscu wskazanym przez klienta**

Restauracja ALTA tel. (0-13) 434 01 69
36-200 Brzozów tel. (0-13) 434 01 66
ul. 3 Maja 70 tel. kom. 0-601 061 293

Gwarancja jakości i niskich cen